

Tallinna Ülikool
Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituut

David Truusa ja Kristina Sorgus

**XX TANTSUPEO “MINU ARM” PROTSESSIS OSALENUTE
KOGEMUSTE JA ARVAMUSTE ANALÜÜS**
Seminaritöö

Juhendaja: *Sille Kapper, PhD*

Tallinn 2020

RESÜMEE

Ülikool Tallinna Ülikool	Instituut Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituut
Autorid David Truusa ja Kristina Sorgus	
Pealkiri XX tantsupeo "Minu arm" protsessis osalenute kogemuste ja arvamuste analüüs	
Õppekava Koreograafia	
Kuu ja aasta Jaanuar 2020	Lehekülgede arv 95
Kokkuvõte: <p>Uurimistöös "XX tantsupeo "Minu arm" protsessis osalenute kogemuste ja arvamuste analüüs" käsitletakse 2019. aastal toimunud tantsupeo "Minu arm" protsessis osalenud juhendajate ja tantsijate/võimlejate arvamusi peo kunstiliste lahenduste ning repertuaari kohta. Töö eesmärk on osalejate arvamused ja hinnangud mõtestada.</p> <p>Uurimistöö läbiviimiseks koostatakse üle-eestiline küsitlus, millest saadud andmed analüüsitakse ja süstematiseeritakse.</p> <p>Tulemustest lähtuvalt tehakse järeldused ja tuletatakse kokkuvõttev hinnang XX tantsupeo „Minu arm“ protsessi kohta. Seega on uurimistöö oodatav tulemus esitada konkreetsed ettepanekud, mis oleksid abiks järgnevate tantsupidude kunstilisele ja korralduslikule toimkonnale.</p>	
Märksõnad Rahvatants, tants, tantsupeod, tantsupidu „Minu arm“, hinnangud, lavastamine	
Säilitamise koht Tallinna Ülikool, Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituut	

SISUKORD

RESÜMEE.....	2
SISUKORD.....	3
SISSEJUHATUS	6
TANTSUPIDUDE TRADITSIOON EESTI KULTUURIRUUMIS	8
1. Tantsupidudest	8
1.1 Üldine teave	9
1.2 Tantsupidude ajalugu	9
1.3 XX tantsupidu “Minu arm”	11
1.4 Tantsupeoprotsess	19
1.5 Tantsupeo “Minu arm” protsess.....	20
UURIMISMETOODIKA.....	24
2. Andmete kogumise meetod ja küsimustik XX tantsupeo “Minu arm” protsessis osalenutele .	24
2.1 Varasemad uuringud	25
2.2 Andmestiku statistikameetodid	26
2.3 Valim.....	26
2.4 Küsimustiku loomine, läbiviimise teostus ja uurimisprotsess	26
TULEMUSED JA ANALÜÜS.....	28
3. Vastajate statistiline profileerimine	28
4. Tulemused liigiti	30
4.1 S1-segarühmad.....	30
4.2 S2-segarühmad.....	32
4.3 S3-segarühmad.....	34

4.4	S4-segarühmad.....	36
4.5	N1-naisrühmad.....	37
4.6	N2-naisrühmad.....	39
4.7	Noorte segarühmad	40
4.8	2.-3. klasside segarühmad	42
4.9	6.-8. klasside segarühmad	43
4.10	Pererühmad	44
4.11	Võimlemisrühmad.....	44
5.	Hinnangud.....	46
5.1	Liigi repertuaari hindamine tervikuna.....	46
5.2	Tantsude õppimiseks ja harjutamiseks vajalik aeg	46
5.3	Tagasiside peale ettetantsimist	47
6.	Kunstilised lahendused	48
6.1	Etenduspaiga kujundus võrreldes eelmiste tantsupidudega	48
6.2	Lavastuse jaotumine osadeks	48
6.3	Saatemuusika valik.....	49
6.4	Vahetekstid ja nende esitus	50
6.5	Tänamine.....	50
6.6	Töö prooviväljakutel	50
6.7	Peotule süütamine	51
6.8	Peo lõpp.....	51
6.9	“Minu arm”	52
7.	Rahvatantsuliikumine	53

7.1	Rahvatantsuga tegelemine.....	53
8.	Kokkuvõttev hinnang XX tantsupeo “Minu arm” protsessi kohta ning järelused.....	54
9.	Ettepanekud tantsupeo kunstilisele ja korralduslikule toimkonnale	56
	KOKKUVÕTE.....	59
	KASUTATUD MATERJALID	61
	LISA 1 EESTIKEELNE KÜSIMUSTIK.....	64
	LISA 2 INGLISEKEELNE KÜSIMUSTIK	72
	LISA 3 VENEKEELNE KÜSIMUSTIK.....	82
	LISA 4 TEST-KÜSIMUSTIKUD LUGEJALE	93
	LISA 5 KAASKIRI.....	94
	LISA 6 EXCELI TABEL ANDMESTIKUGA	95

SISSEJUHATUS

Tundub uskumatu, et veel 20. sajandi algul arvati eesti rahva seas, et eestlastel oma rahvatantsu kui niisugust polegi. “Tookord oli tuntud ainult kaerajaan, mida seltskond parema puudumisel oma rahvatantsu pähe tantsiski.” (Toomi, 1983, lk 9). Nüüdseks on jõutud tantsupeo traditsiooni edendada 85 aastat kestnud suursündmuseks.

Uurimistöö teema valikul lähtutakse huvist Eesti rahvatantsu liikumise ja tantsupidude käekäigu ning selle edendamise vastu. Tantsupeod kui 85-aastane traditsioon mängib Eesti rahvakultuuri säilitamises suurt rolli ning hõlmab suurt osa eestlastest.

Koos laulupeoga on tantsupeod ühesolemise peod, mis on loonud ja hoidnud eesti rahva eneseusku: nendes pidudes elab vabaduse aade. Peod on toimunud raskete aegade kiuste ning on kujunenud rahva turvaliseks koduks, kuhu minnes tuntakse end oodatuna ja hoituna. Laulu- ja tantsupidu on koht, kus naeratatakse ja hoolitakse oma maast, keelest, pärandist ja inimestest. (Kaljulaid, 2019) Uurimistöö ajendiks on vajadus vormistada XX tantsupeo “Minu arm” protsessi kohta kokkuvõttev hinnang, mis võimaldab koostada ettepanekuid peo kunstilisele ja korralduslikule komisjonile. Selleks uuritakse protsessis osalenute arvamusi ja võetakse arvesse nendelt saadud mõtteid ja ideid.

Töö eesmärk on keskenduda 2019. aastal toimunud tantsupeo “Minu arm” protsessis osalenud tantsijate, võimlejate ja juhendajate mõtetele; saada ülevaade, kui hästi toimib tantsupeoprotsess ning arendada välja küsimustik, mille abil protsessis osalejate kogemusi, ootusi ja vajadusi ka tulevikus regulaarselt jälgida. Tantsupeoprotsess on osa laiemast rahvatantsuliikumisest, mis on eesmärgistatud, juhitud ja koordineeritud erinevate organisatsioonide poolt nagu Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts (edaspidi ERRS) ja Eesti Laulu – ja Tantsupeo Sihtasutus (edaspidi ELT SA). Protsess tipneb üld- või noorte tantsupeoga. (Järvela, 2016)

Andmete kogumiseks kasutatakse küsimustikku, mille vastamiseks on võimalus antud kõigile peoprotsessis osalenud tantsijatele, võimlejatele ja juhendajatele.

Töö koosneb kolmest peatükist, millest esimene annab ülevaate tantsupidude traditsioonist ja rollist Eesti kultuuriruumis ning selgitab 2019. aasta tantsupeo “Minu arm” ideed ja protsessi. Töö teine peatükk kirjeldab meetodilist lähenemist, mida kasutati uurimuse läbiviimiseks. Kolmas peatükk keskendub tulemuste analüüsile ja järeldustele/kokkuvõtetele.

Seminaritöö tulemused on tähtsad XX tantsupeo “Minu arm” kunstilisele toimkonnale, eesti rahvatantsijatele, võimlejatele ja juhendajatele, andes ülevaatliku pildi peo ühtede kõige väärtuslikumate inimeste – tantsijate, võimlejate ja juhendajate mõtetest peo kohta. Institutsioonidel, kes tegelevad rahvatantsu ja tantsupidude korraldamise ja edendamise, on võimalik tulevaste strateegiatega ja plaanide teostamisel käesoleva analüüsi tulemustega arvestada.

Töö koostamiseks on kasutatud kirjandust eesti rahvatantsu skeenest, tantsujuhtide ja lavastajate poolt koostatud analüüsi, XX tantsupeo “Minu arm” materjale ja selle protsessis osalenute mõtteid ning arvamusi (algandmestik vt lisast 6).

Suure panuse uurimistöö valmimisse on andnud koostööpartner ERRS koos Erika Põlendiku ja Kadri Tiisiga, kelle konkreetsetel ettepanekul analüüsi koostamine ette võeti. ERRSi esindajate tänuväärseks rolliks oli küsimustiku sisu tagasisidestamine ning selle levitamine rahvatantsijate, võimlejate ja juhendajate seas üle Eesti.

TANTSUPIDUDE TRADITSIOON EESTI KULTUURIRUUMIS

1. Tantsupidudest

Viimase, 2019. aastal toimunud laulu- ja tantsupeo jaoks koostas Loone Ots teksti, mis kirjeldab pidude tähtsust Eesti kultuuriruumis ja rahva seas. Eestlastes on olemas laulupeo geen, mis on uuemal ajal täiendunud tantsupeo omaga: see selgitab, kuidas niivõrd nõudlik rahvaalgatus on säilinud vaatamata ajalooliste sündmuste kiuste 150 aastat. Vaadates laulu- või tantsupeo droonifotot, on näha kümneid tuhandeid inimesi laval ilu loomas ja veel rohkem rahvast neile kaasa elamas. Laulu- ja tantsupidu on koht, kus kord viie aasta tagant saab eetsi inimeste tulevikku kindluse laulda ja tantsida. Tuhanded inimesed ja pidev liikumine suudab ikka ja jälle luua peo täis harmooniat, korrastatud helisid ja sätitud samme. (Ots, 2019, lk 5-7)

Tantsupidude lugu on saanud oma seemne eestlastest, kellele tantsimine on olnud omane ammusest aegadest. Tantsu hakati kunstinähtuseks pidama 20. sajandi algul, kui huvi meediumi vastu kasvas jõudsalt. Suur mõju oli ka üldlaulupidudel – IX üldlaulupeo “Ilopüha” etenduses 1928. aastal ja X üldlaulupeo “Jaaniõhtu” lavastuses 1933. aastal tegid esmakordselt kaasa rahvatantsurühmad: loodi side laulupidude ja tantsu vahel. (Arraste, 2018, lk 2-7)

Üldtantsupidusid on nüüdseks toimunud 20. Traditsiooni kestmajäämise saladus on praktiliste ja kultuuriliste tahkudega. (Arraste, 2018, lk 2-7) Rahvatantsijate suurpeod toetavad pidevat tantsu kui harrastustraditsiooni toimimist. See säilitab rühmade kooskäämise ja meeskonnatöö motivatsiooni ning pakub tantsijatele kõrge emotsionaalse väärtusega ühisesinemiste võimalusi. Mitmete maakondlike, linnade, valdade suuremate ja väiksemate tantsupidude korraldamise rohkus näitab, et tantsupidu kui avalikkuses küllaltki nähtava ja pigem suuri rahvahulki hõlmava tantsusündmuse formaat on kindlal kohal tänapäeva Eesti omakultuuri hoidmisel ja kujundamisel. (Kapper, 2016). Just tantsupeo üle-eestiline haare ja mõju rahvatantsuharrastusele näitab, et pidudel osalejate rahulolu on tähtis ning tagab tantsupidude kui omakultuuriliste ürituste jätkusuutlikkuse. Lisaks pakub tantsupeotraditsioon inimestele eneseusku ja turvatunnet vabadusele, arvestades ajaloolisi sündmusi. Seega on hea tõdeda, et “tantsupidu on Eesti rahvusliku ühtsuse manifest ja identiteedi kinnitaja” (Kapper, 2016, lk 45).

1.1 Üldine teave

Kümne aasta jooksul toimub Eestis 4 üleriigilist tantsupidu. Kümneni 2. ja 7. aastal toimub noorte tantsupidu ning 4. ja 9.al üldtantsupidu. (Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus, kuupäev puudub). Eesti laulu- ja tantsupidude traditsioon kuulub alates 2003. aastast UNESCO inimkonna suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja ning 2008. aastast on traditsioon liidetud inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja (UNESCO, 2013). Tantsupidu “Minu arm” oli järjekorras kahekümmes üldtantsupidu, mis tegi sellest ühtlasi juubelipeo.

1.2 Tantsupidude ajalugu

Rahvatantsupeod on Eesti kultuuriruumis traditsioon, mis on kestnud üle kolmveerand sajandi. See on ühiskondlik nähtus, milles peitub sotsiaalne struktuur ja protsess, kus toimub pidev mineviku tõlgendamine ja rakendamine praeguse aja mõtestamiseks. (Kuutma, 2009, lk 7-12)

1.2.1 Enne suuri pidusid

Rahvatantsuliikumise esimeseks suuremaks sammuks on eesti omakultuuri õhtu, mis toimus 19. ja 20. juunil 1926. aastal. Õhtu toimet harrastusrahvatantsule ja selle arengule võib võrrelda esimese laulupeo mõjuga eesti koorikultuurile. (Aassalu, 1999). Aastatel 1927-1929 toimusid veel kolm samanaolist üritust, küll erinevate nimetustega: omakultuuriõhtud, -päevad. Tegemist oli pidudega, mille üldine korraldusprotsess sarnaneb tänapäevaste tantsupidude asjaajamisega – valmistati ette repertuaarid ja tantsujuhid, viidi läbi õpetused ja rahvatantsukursused, tehti tantsukirjeldused, fotod tantsupoosidest ja ka õppefilmid. Esinejaid oli mitmest riigist – Rootsist, Taanist, Leedust ja Soomest. Kuigi 1926. aastal toimunud esimest omakultuuriõhtut ei arvestata tantsupeotraditsiooni hulka, leidub selles rohkem tantsupeole iseloomulikke tunnuseid kui tänases arvestuses esimeseks tantsupeoks nimetatud I Eesti mängudel. (Arraste, Feršel, Tiis, Žigurs & Valner, 2009)

1.2.2 I tantsupidu 15. – 17. juuni 1934

Esimeseks tantsupeoks peetud I Eesti mängud toimusid 15.-17. juunil 1934 Kadrioru staadionil, kus esinemised olid 16. ja 17. juunil. Peol oli võimlemise ja rahvatantsijate üldjuht Ernst Idla, rahvatantsujuht Ullo Toomi, võimlemisettekannete üldjuhid Elmar Lepp ja Erna Käppa ja muusika üldjuht Paul Karp. Tantsurühmade osalemine üle Eesti, rahvarõivastes esinemine ja staadionimurule tantsumustrite joonistamine on elemendid, mida peetakse tantsupidudele üldomasteks – seega võib märkida I Eesti mängu esimeseks tantsupeoks. Tantsijaid esines 1500 ning pealtvaatajaid oli 12000. Ühe eelprooviga esinesid rahvatantsijad sama kavaga kaks korda. Tantsijad esitasid kolm tantsu viiulikoori saatel: “Tüska polka”, “Labajalg” ja “Tuljak”. Mängude kulminatsiooniks osutus rongkäik, mida tuli vaatama 40000 inimest. (Arraste et al., 2009)

1.2.3 Järgnevad tantsupeod

Peod pärast I Eesti mängu hakkasid toimuma regulaarselt, küll aga eri nimede all nagu rahvakunstiõhtud, rahvatantsupeod ja lõpuks üldtantsupeod. Enne 1994. aasta tantsupidu joonistub välja olukord, kus iga 10 aasta jooksul toimub kaks tantsupidu, kuid otsene korrapärasus aastaintervallides puudub. Alustades 1994. aasta tantsupeoga, toimub üldtantsupidu iga viie aasta tagant ehk kümnendi 4. ja 9. aastal. Pärast esimese Eesti aja lõppu, alates 1947. aasta rahvakunstiõhtust, on osalejate arv olnud pigem tõusvas joones mõningate eranditega. Kasvav huvi rahvatantsuharrastuse vastu suurendab pidevalt osalejate arvu. See nõuab valmisolekut aina suuremate pidude korraldamiseks.

Tabel 1. Tantsupeod arvudes

Nr	Aeg	Peo nimetus	Osalejaid
I	16.–17.06. 1934	I Eesti mängud	1500
II	18.06. 1939	II Eesti mängud	1800
III	27.06. 1947	rahvakunstiõhtu	840
IV	20.07. 1950	rahvakunstiõhtu	1800

Nr	Aeg	Peo nimetus	Osalejaid
V	20.–21.07.1955	rahvakunstiõhtu	3500
VI	19.–20.07. 1960	rahvakunstiõhtu	4500
VII	20.–21.07. 1963	ENSV I rahvatantsupidu	3824
VIII	16.–18.07. 1965	Nõukogude Eesti 1965. aasta rahvakunstiõhtu	5049
IX	18.–19.07. 1970	ENSV 1970. aasta rahvatantsupidu	9997
X	30.06.–01.07. 1973	ENSV 1973. aasta rahvatantsupidu	5893
XI	18.–20.07. 1975	ENSV 1975. aasta rahvatantsupidu	6033
XII	03.–05.07. 1981	ENSV 1981. aasta rahvatantsupidu	7006
XIII	19.–21.07. 1985	ENSV 1985. aasta rahvatantsupidu	8273
XIV	29.06–01.07. 1990	XIV üldtantsupidu	8874
XV	01.–03.07. 1994	XV üldtantsupidu	7599
XVI	02.–04.07. 1999	XVI üldtantsupidu “Talismani tantsud”	8059
XVII	02.–04.07. 2004	XVII üldtantsupidu “Las jääda ükski mets”	7136
XVIII	03.–05.07.2009	XVII üldtantsupidu	7460
XIX	04.–06.07.2014	XIX üldtantsupidu “Puudutus”	9049
XX	04.–06.07.2019	XX üldtantsupidu “Minu arm”	10540

(Arraste et al., 2009), (Repertuaar, 2019), (Selgusid..., 2019)

1.3 XX tantsupidu “Minu arm”

XX tantsupidu “Minu arm” toimus 2019. aasta suvel 4.07 – 6.07 Kalevi staadionil kolme etendusega. Pealavastaja oli Vaike Rajaste. XX tantsupidu austas 85 aasta pikkust tantsupeo traditsiooni, mistõttu oli kõigil rühmaliikidel repertuaaris varasemalt toimunud tantsupidude armastatud tantse. Esindatud olid ka just XX tantsupeoks loodud tantsud. (Repertuaar, 2019)

1.3.1 Idee

XX tantsupidu “Minu arm” jutustas Eestist kui meie maast tantsukeeles. Tantsupeo idee tahtis anda edasi mõtteära, et oma maad armastada on suur rõõm ja au. Maad, mis annab toidu, tööd ja igapäevast leiba; mida on küntud, mis on kivine, soine, vahel nõuab vihma ja jälle päikest; kus me oleme sündinud, võidelnud, taas selja sirgeks ajanud, oma rada käinud. (Rajaste, 2019, lk 31) Kõik see tõlgiti tantsukeelde ning tantsud jaotati vastavalt sellele, mida maa inimestele annab, tantsupeo kavas eri osadesse, mis peegeldasid maad kui andjat ja abistajat.

XX tantsupeo pealavastaja Vaike Rajaste loodab, et 2019. aasta suur pidu lubas nii peolistel kui ka pealtvaatajatel tunda, et vabal maal oma tee leida ja seda järgida on niisama suur võimalus kui ka vastutus. See lasub kõigi ees, kes on käinud sel maal enne, aga veel rohkemgi nende ees, kes praegu oma esimesi samme astuvad. (Rajaste, 2019, lk 31) Erinevad mõtted Eestist, selle maast, inimestest, vastutusest, armust koos loovad ühe terviku idee, mida peegeldab XX tantsupeo juhtmõte:

*“XXVII laulupeo ja XX tantsupeo juhtmõte on “Minu arm”. Need Lydia Koidula sõnad kõlasid juba I laulupeol 1869. aastal. 150 aastat hiljem puudutavad need meid endiselt isiklikult, sest meie kõigi suhe isamaaga on eriline ja kordumatu. “Mu isamaa on minu arm” on tõotus, millega juubelipeol üheskoos kinnitame – eesti keel kestab ja meel ei murdu, sest mina olen siin ja minu juured on sügaval. Mu isamaa on **minu arm**, ei teda jäta ma!”*

(Idee ja logo, 2019)

See mõte avaneb eri komponentide koostoimes. “Arm” ja “isamaa” on niivõrd avarad ja mitmekihilised mõisted, et saavad avalduda üksnes fragmentide kaudu. (Idee ja logo, 2019)

Need killud koorusid välja XX tantsupeo repertuaaris olnud tantsudest koos muusikatega, mis oma sõnumite ja temaatikatega lõid vastavad fragmendid.

1.3.2 Liikide jaotus

XX tantsupeol “Minu arm” jaotati tantsijad 11 liigiks. Täiskasvanute segarühmad jagunesid nelja liiki: S1-, S2-, S3-, ja S4-segarühmad. S1-liigi repertuaar oli kõige keerulisem, S4-liigi oma kõige lihtsam. Täiskasvanute segarühmade liikidesse kandideerimine toimus lähtuvalt rühma juhendaja liigivalikust. Naisrühmad jagunesid N1- ja N2-naisrühmadeks, raskusastmel ja liigi valikul kehtis sama süsteem, mis täiskasvanute segarühmade puhul. Võib öelda, et number liigi nimetuses näitas repertuaari n-õ raksusastet, kus numbri suurenedes läks ka repertuaar kergemaks. Võimlemisrühmad jagunesid naiste-, neidude- ja eliitvõimlemisrühmadeks. Laste- ja noorte segarühmad jagunesid 2.-3. klassi, 6.-8. klassi ja C-rühmadeks (9-12. klassi noored). Esmakordselt oli tantsupeol ka pererühmade liik, kus igasse rühma kuulus kaheksa täiskasvanud tantsijat ja 16 1-5. klassi last. 2.-3. klassi segarühmad olid kõik Tallinnas või Harjumaal tegutsevad kollektiivid, pererühmade tantsijad aga olid kõik väljastpoolt Tallinnat või Harjumaad. (Osaleja, 2019) Peo vältel kasutati liikide nimetamiseks lühendeid:

- **S1** – S1-segarühmad
- **S2** – S2-segarühmad
- **S3** – S3-segarühmad
- **S4** – S4-segarühmad
- **N1** – N1-naisrühmad
- **N2** – N2-naisrühmad
- **VR** – Võimlemisrühmad
- **2.-3.** – 2.-3. klassi segarühmad
- **6.-8.** – 6.-8. klassi segarühmad
- **C** – C-noorte segarühmad

1.3.3 Repertuaar

XX tantsupeo “Minu arm” repertuaaris esitati nii uusloomingulisi kui ka juba varasematel tantsupidudel olnud tantse. Allolevas tabelis on tantsud välja toodud liigi kaupa.

Tabel 2. XX tantsupeo repertuaar ja selle autorid.

Liik	Tants	Tantsu autor / Muusika autor
S1	“Suur suvine valgus”	M. Orav / L. Auster
	“Külvajad”	H. Tohvelmann / E. Kapp
	“Pikseloits”	H. Mikkel / L. Sumera
	“Oh keeruta”	E. Jakobson / R. Valgre, seadnud ans Kosmikud / D. Vaarandi
	“Maa hing”	H.-M. Reimann / Triinu Taul
	“Tuljak”	A. Raudkats / M. Härma, seade R. Kull
S2	“Süit saarte tantsudest”	K. Torop, H. Tohvelmann / rhvm
	“Pikseloits”	H. Mikkel / L. Sumera
	“Laastud lendavad”	E. Jakobson / rhvm seade Kristi Alas
	“Selle metsa taga”	M. Saar / J. Tätte “Vilsandi laul”
	“Tuljak”	A. Raudkats / M. Härma, seade R. Kull
S3	“Kolhoositants”	U. Toomi /B. Kõrver
	“Oma õnne sepad”	M. Agu / U. ja T. Naissoo / P.-E. Rummo
	“Tule, tantsime!”	V. Rajaste / InBoil “Olen soo”
	“Tuljak”	A. Raudkats / M. Härma, seade R. Kull

Liik	Tants	Autor / Muusika
S4	“Kalamees”	M. Orav / rhvm
	“Oma õnne sepad”	M. Agu / U. ja T. Naissoo / P.-E. Rummo
	“Õhtu labajalg”	E. Unt / A. Nõlvak
	“Tuljak”	A. Raudkats / M. Härma, seade R. Kull
N1	“Kullaketrajad”	H. Mikkel / E. Kapp
	“Päevaloits”	Ü. Feršel / A. Avamere / Tarvastu ja Kadrina “Päevaloits”
N2	“Targa rehealune”	H. Aassalu / L. Auster
	“Oti rattad”	M. Udras / rhvm
VR	“Rukkirääk”	V. Tarvas, H. Preikoch / J. Jürme
	“Must Madu”	U. Keskküla, K. Kull / Trad.Attack
	“Rabahaldjad”	U. Keskküla, K. Kull / H. Välimäe “Raba”
2.-3.	“1-2-3-4-5-6-7”	seadnud H. Aassalu / rhvm
	“Plaks ja pliks”	H.-M. Reimann / traditsionaal / Leelo Tungal
6.-8.	“Marupolka”	S. ja O. Valgemäe / rhvm
	“Metsa vägi”	H. Reimand / rahvamuusika “Kits kidu”, seade ans Nolens Volens

Liik	Tants	Autor / Muusika
	“Sõlesepad”	H. Mikkell / I. Voites / H. Haljaste- Allik
C	“Pihlapuu”	M. Saar / U. Alender
	“Oma õnne sepad”	M. Agu / U. ja T. Naissoo / P.-E. Rummo
	“Tuljak”	A. Raudkats / M. Härma, seade R. Kull
Pere	“Kirisabalind”	K. Järvela / Estonian Voices

(Repertuaar, 2019)

1.3.4 XX tantsupeo “Minu arm” kunstiline meeskond

- XX tantsupeo ideekavandi autor ja pealavastaja: **Vaike Rajaste**
- Pealavastaja assistendid: **Ülle Feršel, Helena-Mariana Reimann ja Kadri Tiis**
- Muusikajuht: **Tonio Tamra**
- Kirjanduslik konsultant: **Sulev Oll**
- Dramaturgiline konsultant: **Liis Aedmaa**
- Tantsupeo tantsutoimetaja: **Andi Einaste**

(Repertuaar, 2019)

Järgnevas loetelus on märgitud kõik XX tantsupeo liigijuht-lavastajad ja nende assistendid liigi kaupa. Välja on jäetud väljakuassistendid ehk nurgajuhid nimeliselt. Liigijuhid, assistendid ja nurgajuhid olid kogu tantsupeo nädala vältel otseses kontaktis tantsijatega: nad seadsid tantsud väljakule, jagasid õpetussõnu, aitasid tantsusammudega ja lahendasid probleeme. Seega on mõistlik arvata, et märkimisväärne osa tantsupeo protsessis osalenute jaoks meeldiva meeleolu ja keskkonna loomisest oli tantsupeo nädalal liikide lavastusmeeskondade kätes.

Tabel 3. XX tantsupeo liigijuhid ja assistendid.

Liik	Nimi	Positsioon
S1	Helena-Mariana Reimann	Liigijuht
	Marius Aave	
	Aveli Asber	Liigijuhi assistent
	Kättrin Järvis	
S2	Kadri Tiis	Liigijuht
	Kristi Aitsam	
	Sille Kapper	Liigijuhi assistent
	Jaanus Randma	
S3	Karin Soosalu	Liigijuht
	Elo Unt	
	Kätlin Merisalu	Liigijuhi assistent
	Kadri Karin	
S4	Rauno Zubko	Liigijuht
	Helle-Mare Kõmmus	
	Madli Teller	Liigijuhi assistent
	Siim Praats	

Liik	Nimi	Positsioon
N1	Agne Kurrikoff-Herman	Liigijuht
	Kärt Vuks	
	Marika Järvet	Liigijuhi assistent
	Heleri Kängsepp	
N2	Erika Põlendik	Liigijuht
	Maire Udras	
	Merilin Metsatsirk	Liigijuhi assistent
	Malle Õiglas	
2.-3.	Linda Pihu	Liigijuht
	Liina Eero	
	Kaia Kärner	Liigijuhi assistent
	Jaanika Liiu	
6.-8.	Ulla Helin-Mengel	Liigijuht
	Ingrid Jasmin	
	Helen Reimand	Liigijuhi assistent
	Dagmar Nakus	
C	Maido Saar	Liigijuht
	Karel Vähi	
	Maria Uppin	Liigijuhi assistent
	Mari Rüütli	

Liik	Nimi	Positsioon
VR	Urve Keskküla	Liigijuht
	Kersti Kull	
	Reine Kotkas	
	Tiina Kaev	Liigijuhi assistent
	Kadi Saks	
	Marit Rae	
Pere	Kalev Järvela	Liigijuht
	Mall Paulus	
	Margit Kuehl	Liigijuhi assistent
	Kati Grauberg-Longhurst	

(XXVII & XX laulu- ja tantsupidu “Minu arm” teataja, 2019)

1.4 Tantsupeoprotsess

Tantsupeoprotsessi defineerides on see osa suuremast rahvatantsuliikumisest, mis on erinevate organisatsioonide nagu ELT SA ja ERRS poolt juhitud, eesmärgistatud ja koordineeritud. On selge, et protsess tipneb üld- või noorte tantsupeoga. Rahvatantsuliikumine kui kõiki eesti rahvatantsuga tegelevaid inimesi hõlmav mõiste ja tantsupeoprotsess on omavahel tihedalt seotud, sest viimane sõltub rahvatantsuliikumise elujõulisusest ning rahvatantsuliikumine saab tantsupidudest omakorda inspiratsiooni, arengutõuget ja uusloomingut. Üks peoprotsess koosneb neljast põhietapist:

- Kunstiline loomeetapp, kus pannakse alus tantsupeo teemale, sõnumile ja kunstilisele kontseptsioonile. Selle väärtus seisneb protsessi koreograafide, heliloojate, luuletajate ja muusikute koostöös.
- Õppeetapp, mille jooksul luuakse materjalid: nende põhjal tutvustab peo kunstiline toimikond tantsupeo tervikversiooni ning selle tantsude interpretatsioone. Selleks korraldatakse repertuaariseminare, mille eesmärk on kanda edasi peo tausta, lugu, sõnumeid ning õpetada repertuaari tantsu. Õppeetapp tipneb valiku langetamisega rühmade vahel, kes osalevad tantsupeol.
- Produktsioonietapp, mis koondab eelnevate etappide töö esinemispaika ning esitleb lõpptulemust publikule. See etapp kulmineerub tantsupeonädalaga, kus toimuvad ühisproovid ja tantsupeoetendused, ja ühisrongkäiguga.
- Tantsupidude vaheline periood, kus kogutakse toimunu kohta tagasisidet ning analüüsitakse seda. Ühtlasi tehakse ettepanekuid järgnevateks pidudeks.

(Järvela, 2016)

On oluline mõista tantsupeoprotsessi kui tervikut: protsessis osalenud tantsijad, võimlejad ja juhendajad on tähtsad lülid vähemalt kolmes etapis neljast – oluline on teada nende arvamusi protsessi kohta.

1.5 Tantsupeo “Minu arm” protsess

XX tantsupeo protsess algas rühmade registreerimisega laulu- ja tantsupeo elektroonilises registris 23. jaanuaril 2018 ning kestis 23. veebruarini 2018. Registreerimisel sisestati tantsukollektiivi liikmete nimed isikukoodidega, mis hõlbustas koguda tõesed andmeid ajakavade koostamisel.

Rühma koosseisu suurus (väljakutöö alus):

- Segarühmas 8 segapaari
- Naisrühmas 12 tantsijat
- Võimlemisrühmas 8 võimlejat

- Pererühmades 8 täiskasvanut (segapaarid) ja 16 last

Suuremate rühmade koosseisude puhul pidid olema varupaarid valmis tantsima tantsupeol teises rühmas. (Osaleja, 2019)

Registreerimisele järgnes tantsurühmadel prooviperiood, kus rühmasiseselt õpiti valitud liigi tantse, kuni ettetantsimiseni. Juhendajatel oli võimalik osa võtta erinevatest seminaridest.

1.5.1 Juhendajate seminarid

Tantsu- ja võimlemisrühmade juhendajatel osalesid 2018. aasta kevadel ja sügisel ELT SA poolt korraldatud repertuaariseminaridel, mis oli kohustuslik osa protsessi õppeetapist. See aitas mõista XX tantsupidu kui tervikut ning õppida repertuaari tantse, peale mida oli võimalik juhendajatel alustada tantsude õpetamist. (Matt, 2017) (Järvela 2016) Samuti oli võimalus osaleda täiendavateks teadmisteks repertuaari ja peo kohta ERRS-i (koostöös ELT SA-ga) korraldatud mentorseminaridel Tallinnas ja Tartus 2. ja 3. märtsil 2019. Eesmärk oli täpsustada peo kava repertuaari, juhtida tähelepanu puudustele ning anda õpetussõnu tantsude/kavade paremaks esitamiseks. Seminare juhendasid liigijuhid. (XX tantsupeo..., 2019)

1.5.2 Maakondlikud eelproovid ja ettetantsimised

Tantsurühmadel toimus kaks maakondliku eelproovi (võimlemisrühmadel oli üks maakondlik eelproov) vahemikus jaanuar-aprill 2019.

Esimeses eelproovis oli ettetantsimine ja töö repertuaariga. Kollektiivid võtsid kaasa foto tantsijatest rahvarõivastes, millega plaaniti tantsupeol osaleda.

Rühmade ettetantsimised toimusid rahvarõivastes, võimlemisrühmadel kollektiivi ühtses rõivastuses. Tantsiti üldjuhul ette eraldi, kuid liigijuhil oli õigus lubada ette tantsima ka mitu rühma üheaegselt. Rühma iga tantsija/võimleja, kes oli kollektiivi nimekirjas, pidi olema valmis ette tantsima kõiki oma rühmaliigi- ja ühistantse.

Teises eelproovis ettetantsivate koosseisude järgi fikseeriti ja kontrolliti rühma lõplik tantsijate arv, mis oli ühtlasi aluseks tantsupeole akrediteerimisel. Sätestatust suuremate või väiksemate koosseisude olemasolul otsustas nende pääsemise peole liigijuht vastavalt ettetantsimise tulemustele. Teises eelproovis toimus ettetantsimine hindele, mis oli aluseks tantsupeole pääsemisele (mittepääsemisele).

Ettetantsimist hindas komisjon, kuhu kuulusid liigijuht ja vähemalt üks sama liigi assistent. Teises eelproovis saavutatud tulemusi peoprotsessis muuta ei olnud võimalik.

Teise eelproovi ettetantsimise hindamiskriteeriumid olid:

- Tantsukirjeldusest ja liigijuhi tagasisidest lähtuvalt repertuaari esitamise täpsus
- Tehniline sooritus
- Väljenduslikkus tantsus
- Lavakultuur, rahvarõivaste korrektsus ning nende kandmise oskus

(Osaleja, 2019)

Ettetantsimise tulemuste info anti igale rühmale edasi läbi laulu- ja tantsupeo registri hiljemalt 6. mail 2019. Liigijuhtide kokkuvõtete alusel avaldati nimekiri tantsupeole oodatavatest koosseisudest tantsupeo kodulehel. Tantsupeo protsessis osalenud 15 141 tantsijast (Sikk, 2019) ja võimlejast pääses peole 10540 tantsijat ja võimlejat 713 kollektiiviga ning välja jäi 4601 tantsijat ja võimlejat: seega jäi peost kõrvale 30% kõigist soovijatest. (Selgusid..., 2019) Kõige tihedam konkurss oli N2-naisrühmade, Tallinna ja Harjumaa 2.-3. klassi segarühmade, pererühmade, 6.-8 klassi segarühmade ning Noorte segarühmade vahel. (Tantsupeol esinevad kollektiivid, 2019).

Tantsupeole pääsenud kollektiivid akrediteeriti 2019. aasta juunis. Rühma iga liige, kes oli peole akrediteeritud, oli kohustatud osalema kõigis tantsupeo proovides ja etendustel.

Järgmine etapp oli tantsupeo nädal, kus üle Tallinna algasid pühapäeval, 30. juunil, kell 13:00 liigi- ja koondproovid erinevatel harjutusväljakutel (2.-3. klassi, 6.-8. klassi ja pererühmade liigiproovid algasid esmaspäeval, 1. juulil kell 13:00).

Tantsupeo protsess kulmineerus tantsupeo etendustega 4. ja 5. juulil. Tantsupeoliste nädal lõppes laupäeval, 6. juulil, rongkäiguga. (Osaleja, 2019)

UURIMISMETOODIKA

Osa koostamisel on toetunud Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remesi, Paula Sajavaara raamatule “Uuri ja kirjuta”, 2005 ja Meriliis Laherandi raamatule “Kvalitatiivne uurimisviis”, 2008.

2. Andmete kogumise meetod ja küsimustik XX tantsupeo “Minu arm” protsessis osalenutele

Uurimise meetod on kombineeritult kvantitatiivne ja kvalitatiivne ning põhineb 2019. aastal läbiviidud küsimustikul, mis oli suunatud kõigile XX tantsupeo “Minu arm” protsessis osalenud tantsijatele ja juhendajatele. Siinkohal on oluline mõista, et XX tantsupeo “Minu arm” protsessis osalemine hõlmab peole registreerimist, vastava liigi repertuaari õppimist, esinemisi eelproovides sõltumata peole pääsemisest või mittepääsemisest ning tantsupeo nädalast osa võtmist. Küsimustik koosneb kuni 84 küsimusest (oleneb, mis küsimusteharu vastaja valib), mis on jaotatud temaatiliselt kolmeks osaks:

- Vastaja taust, kus küsitakse osalejate tantsudemograafilisi taustaandmeid
- XX tantsupeo repertuaari hinnangud, kus uuritakse osaleja arvamusi tantsupeo repertuaari raskusastme kohta rühmaliikide kaupa
- Kunstiliste lahenduste osa, kus kogutakse osalejate kogemusi ja arvamusi tantsupeoprotsessi lavastuslikel ja tantsualastel teemadel

Küsimustiku alguses on toodud välja, millega on tegu, kellele ja miks antud küsimustik vajalik on. Küsimustik on lisatud töösse kahes formaadis: paber kandja vormingus kolmes keeles ja elektroonilise proov-versioonina, vt lisad 1, 2, 3 ja 4.

2.1 Varasemad uuringud

2017. aastal toimunud noorte tantsupeo “Mina jään” ja rahvamuusikapeo järel viis Poliitikauuringute Keskus Praxis läbi 2018. aastal vahemikus jaanuar-juuli küsitluse tantsu- ja rahvamuusikapeo protsessis osalejate seas, mille alusel valmis “Tantsu- ja rahvamuusikapeo protsessis osalejate kogemuse ja hinnangute analüüs”. Tollel tööol oli kaks peamist eesmärki: saada ülevaade, kui hästi toimib rahvatantsu- ja rahvamuusikapeo protsess, ning töötada välja küsimustik, mille abil peo protsessis osalejate kogemus, ootusi ja vajadusi tulevikus regulaarselt jälgida. Sarnased eesmärgid on ka käesoleval uuringul.

Praxise pilootanalüüsi aluseks oli 15 struktureeritud intervjuud tantsupeoprotsessi osalistega, mis käsitlesid tantsijate, pillimängijate ja nende juhendajate ootusi, vajadusi ning nägemusi kitsaskohtadest. Intervjueeritavad valiti lähtuvalt mugavusvalimist, kus jälgiti, et kaetud oleksid nii rahvatantsijad kui ka rahvamuusikad ja juhendajad erinevatest vanuserühmadest ja Eesti eri piirkondadest. Valimi moodustamise ja selle väiksuse tõttu ei olnud analüüsi tulemustel mõjuvat-üldistavat jõudu: siis kirjeldati vaid valimit ennast ning ei laiendatud neid üldkogumile. (Ester 2018)

Peamine järeldus Praxise uuringus on, et osalenud hindavad peo korralduslikku ja kunstilist teostust kõrgelt: eriti kultuurilisi aspekte. Peo ettevalmistusaeg oli osalejate jaoks piisav, repertuaari raskusaste sobiv ja ülevaatustelt saadav tagasiside sisukas. (Ester 2018)

Praeguse töö küsimustik on välja arendatud Praxise struktureeritud intervjuude põhjal, ent kohandatud kirjalikuks läbiviimiseks ning valimit on laiendatud suuremahuliselt.

Teadaolevalt ei ole käesoleva tööga sarnasel moel varem tantsupeo protsessis osalenute kogemusi ja arvamusi uuritud ning enne Praxise analüüsi ei olnud protsessis osalenute vahetud kogemusi ja arvamusi üldse uuritud. Viimati koguti pidudel osalenute mälestusi 2009. Aastal ilmunud raamatu “75 aastat tantsupidusid” jaoks. Võib öelda, et enne käesolevat tööd pole varem kunagi uurimuse huvi tuntud lisaks peole pääsenute ka mittepääsenute arvamuste vastu.

2.2 Andmestiku statistikameetodid

Küsimustiku abil saadud andmestiku statistilised tunnused on automaatselt genereeritud Microsoft Exceli tabelisse, mille jaotuste ja keskmiste arvutamine on tehtud sama programmiga. Vastavad arvtulemused peegelduvad töö tulemuste peatükis. Vabavastustega küsimused ja nende andmed on küll genereeritud Exceli tabelisse, kuid analüüsimiseks kasutatakse kirjeldavat analüüsi, kus tuuakse välja põhiideed ja vastajate mõtted, ettepanekud ja kogemused. Töös sisalduvad tabelid ja graafikud on loodud samuti programmiga Microsoft Excel.

2.3 Valim

Uurimistöo valim on üle-eestiline ning territoriaalselt on Eesti jaotatud 15 maakonnaks. Eraldi on küsitatud peoprotsessis osalenuid ka Tallinnast linna elanikkonna suuruse tõttu. Iga vähemalt 12-aastane inimene, kes osales 2019. aasta tantsupeo protsessis, võis vastata küsimustikule, mille alusel koostati analüüs. Üldkogumid ehk maakonna kaupa protsessis osalenud tantsijate ja juhendajate arv pole uurimistöo koostajatele täpselt teada, kuid üldkogum on 15 141. (Sikk, 2019) Küsimustikule vastanud 915 inimest võib arvuliselt pidada edukaks valimiks.

2.4 Küsimustiku loomine, läbiviimise teostus ja uurimisprotsess

Küsimustik loodi 2019. aastal varasema Praxise uuringu struktureeritud intervjuu küsimuste põhjal. Küsimustikku laiendati, muudeti ning lisati erinevaid osi. Lisaks jäeti välja osa küsimusi, mis olid seotud olmekorralduslike ja rahvamuusikapeo temadega, sest käesolevas uuringus sooviti keskenduda ainult tantsupeo protsessis osalenute arvamustele tantsupeo repertuaari ja kunstiliste lahenduste kohta. Peamine oli liigikaupa tantsupeo repertuaari tantsude raskusastme kohta küsimine ning ammendavate küsimuste osa peo kunstiliste lahenduste kohta, mis mõlemad moodustasid küsitluse kolmest osast kaks eraldi peatükki. Kusjuures küsimuste loomisel toetuti ka kolmele tantsupeo analüüsile kultuuritegelaste Kristiina Siig, Tiit Ojasoo ja Margus Toomla poolt, mis said neil tehtud rahvatantsujuhtide suvekooli jaoks, kus nende üle

arutati. Soovitus neid analüüse kasutada tuli tantsu-uurijalt Sille Kapperilt. Perioodil september-oktoober töötati küsimustiku loomisega. Oktoobri keskel tõlgiti küsimustik lisaks eestikeelsele variandile ka inglise ja vene keelde koostöös UNICOM tõlkebürooga, vt lisad 1, 2 ja 3. Seejärel vormindati küsitlus Google Forms küsimustike loomisprogrammi, kus töötati vastavalt käesoleva küsitluse spetsiifikale välja küsimuste järjestussüsteem. Küsimustik saadeti koos kaaskirjaga (vt lisa 4), mis kutsus üles uuringus osalema, 25. oktoobril 2019 laiali läbi ERRS-i ja laulu- ja tantsupeo registri kõigi tantsupeole registreerunud tantsurühmade juhendajatele või kontaktisikutele, kelle ülesanne oli info edasi anda kollektiivi tantsijatele. Vastamiseks oli aega 3. novembrini ehk 10 päeva. Kaks päeva enne küsitluse sulgemist saadeti meeldetuletus. Edasi jätkus töö andmete töötlemisega.

TULEMUSED JA ANALÜÜS

3. Vastajate statistiline profileerimine

Küsimustikule vastas 915 inimest, kellest 78% (715) olid naised ja 22% (200) mehed. Eestikeelseid vastuseid oli 909, venekeelseid 3 ja inglisekeelseid samuti 3, kusjuures kõik vastanud mehed vastasid küsitlusele eesti keeles. Vastajad olid vanuses 12-85, kellest 84% (769) olid peoprotsessis tantsijad, 9% (83) juhendajad ja 7% (63) nii tantsijad kui ka juhendajad.

Küsimustikule vastanud 832 tantsijast 93% pääses väljakunädalale ja etendustele, 7% II eelproovist edasi ei pääsenud. 83% vastanud juhendajatest juhendas peoprotsessis vähemalt üht väljakunädalale ja etendustele pääsenud rühma, 17% vastanud juhendajate rühmad etendustele esinema ei pääsenud.

Küsimustikule vastanud 832 tantsijast 31% on rahvatantsijana tegutsenud kuni viis aastat, 26% kuus kuni kümme aastat. 22% vastanud tantsijat on rahvatantsijad olnud 11-20 aastat ja 21% rahvatantsuga tegelenud 21 aastat või rohkem.

Küsitlusele vastanud 146 juhendajast 32% on juhendajana tegutsenud kuni viis aastat, 25% kuus kuni kümme aastat. 23% vastanud juhendajat on juhendanud 11-20 aastat ning neid, kes juhendamisega tegelenud 21 aastat või rohkem, oli vastanute seas 20%.

XX tantsupeo "Minu arm" küsitlusele vastanud tantsijate (832) kollektiividest tegutses enamik (251) Tallinna linnas. Vastajate arvu poolest teine oli Tartu maakond, kus tegutses 170 vastanud tantsija kollektiiv. Kolmandal kohal on 89 vastajaga Harju maakond. Välismaal tegutsenud kollektiivide tantsijaid vastas küsimustikule 7.

Küsitlusele vastanud juhendajate (146) enimlevinud tegutsemispaik XX tantsupeo protsessis oli Tallinna linn, kus vastanud juhendajaid oli 19% (28). Tartu maakonnas tegutsenud juhendajatest vastas küsitlusele 17, mis on 12% kõikide vastanud juhendajate arvust. Kolmandat kohta jagavad 13 vastajaga Harju (v.a Tallinn) ja Võru maakond, moodustades mõlemad 9% kõikide vastanud juhendajate arvust. Küsimustikule vastas 3 (2%) välismaal tegutsevat juhendajat.

15% küsitlusele vastanud tantsijatest tantsis XX tantsupeo "Minu arm" protsessis S4-segarühmade liigis. 14,6% vastanud tantsijaid tantsis N2-naisrühmades ja 14% C-segarühmades. Kõige vähem vastas küsimustikule Pere- (2%) ja Võimlemisrühmade (3%) tantsijaid/võimlejad.

Enim vastas küsimustikule N2-naisrühmade liigi juhendajaid (45). Teisel kohal on pererühmade juhendajad (36) ja kolmandal kohal S4-segarühmade juhendajad, keda oli 32. Kõige vähem vastanud juhendajaid oli S1-segarühmade ja 2.-3. klassi segarühmade liigis, mõlemas vaid 10 juhendajat. N2-naisrühmade vastanud juhendajate arvu selgitab tantsurühmade rohkus. S1-segarühmade ja 2.-3. Klassi segrühmade puhul aga vastupidi: neid oli peole registreerides vähe, sealt ka põhjus vähesteks vastajate arvuks.

146 küsimustikule vastanud juhendajast juhendas XX tantsupeo "Minu arm" protsessis üht rühma 37% (54). 2-5 rühma juhendajaid oli vastajate seas 89 (61%), 6-10 rühma juhendajaid 3 (2%). Mitte ükski vastanud juhendaja ei juhendanud peoprotsessis 11 või rohkemat rühma.

4. Tulemused liigiti

4.1 S1-segarühmad

4.1.1 “Suur suvine valgus”

Tantsu “Suur suvine valgus” hindas 88 tantsijat ja 12 juhendajat.

Tantsijad hindasid “Suurt suvist valgust” ülekaalukalt (53% vastajatest) “raskeks”, sest see oli kiire ja tehniliselt keeruline tants. Vaid kaks vastajat on arvamusel, et tants oli raskusastmelt “lihtne”. Hinnet “väga lihtne” ei valinud ükski vastanud tantsija.

Ka juhendajate enimvalitud variant oli “raske” (42%). Mõne vastaja hinnangul oli tants tantsijat arendav ja tõi veidi kehvema tehnikaga tantsijad kohe esile.

4.1.2 “Külvajad”

Tantsu “Külvajad” hindas 65 tantsijat ja 12 juhendajat.

Nii tantsijad (51%) kui juhendajad (50%) hindasid “Külvajaid” enamasti “keskmise” raskusega tantsuks. Üksmeelselt arvati, et tants vajab klassikalise tantsu põhja. Toodi välja ka pikkade vahemaade läbimine väljakul, mille tõttu kaotasid paljud tantsusammud oma kvaliteedi. Üks tantsija arvas, et “Külvajad” on igav, sest tänapäeva noored ei suhestuvat kuigivõrd vilja külvamisega.

4.1.3 “Pikseloits”

Tantsu “Pikseloits” hindas 37 tantsijat ja 16 juhendajat.

Enamasti (54%) “raskeks” hinnatud “Pikseloitsu” kohta ütlesid paljud tantsijad, et pidid elus esimest korda hundirattaid tegema. Ka oli tantsul tantsijate arvates väga keeruline muusika.

Juhendajad valisid “Pikseloitsu” hindamiseks enim variante “keskmine” (44%) ja “raske” (31%). Nemadki tõid välja vahelduva taktimõõdu, aga ka tantsu lõpus olnud hüpped, mida tantsijad tihti trennides sooritada ei suutnud.

4.1.4 “Oh, keeruta!”

Tantsu “Oh, keeruta!” hindas 87 tantsijat ja 12 juhendajat.

53% vastanud S1-segarühmade tantsijate hinnangul oli tants “Oh, keeruta!” “keskmise” raskusega, 37% arvates “raske”. Ülejäänud tantsijad valisid variandi “väga raske” (7%) või “lihtne” (3%). Tantsu tegid raskeks tehniline keerukus ja tihe tantsutekst, mis paljude arvates murul tantsimiseks ei sobinud.

Juhendajadki pidasid tantsu enamasti “keskmiseks” (58%), variant “lihtne” puudus täielikult, ent üks juhendaja oli valinud lausa “väga lihtsa”. Seda tantsu peeti kohati eesti rahvatantsust kaugeks, kuid juhendajate arvates oli see S1-liigile igati sobiv ja jõukohane.

4.1.5 “Maa hing”

Tantsu “Maa hing” hindas 88 tantsijat ja 27 juhendajat.

“Maa hinge” pidas lausa 69% tantsijatest “keskmise” raskusastmega tantsuks, kuid ka selle tantsu puhul mainiti kaugust eesti rahvatantsust.

Juhendajadki valisid ülekaalukalt (59%) variandi “keskmine”, mainides, et tants vajab klassikalise tantsu põhja.

Nii tantsijate kui juhendajate seas oli neid, kes pidasid tantsu isegi finaaltantsu jaoks liiga pikaks, ning tantsu lõpp olevat liiga lihtsaks tehtud.

4.1.6 “Tuljak”

Tantsu “Tuljak” hindas 88 S1 liigi tantsijat ja 25 juhendajat.

46% tantsijaid arvas, et “Tuljak on “keskmine”, 36% valis hinde “lihtne”. Tantsu tegi lihtsaks asjaolu, et see on kõigil juba ammu selge, mistõttu polnud tantsu enam vaja õppida, küll aga puhastada. Ruumi tantsu tantsimiseks oli selgelt liiga vähe. Üks vastaja mainis lausa, et tema kõrval olevat mõned paarid polkasammu asemel kõndinud. Samuti peeti ruumipuudust süüdlaseks tantsu suursugususe kadumises, sest “Tuljak” ei ole tantsijate hinnangul selline tants, mille saab lihtsalt kuidagi ära tantsida.

Juhendajad hindasid “Tuljaku” enamasti (68%) “keskmise” raskusega tantsuks. Tants on kehasse tantsitud, kuid detaile tuleb ikka aegajalt täpsustada.

4.2 S2-segarühmad

4.2.1 “Süit saare tantsudest”

Tantsu “Süit saare tantsudest” hindas 90 tantsijat ja 22 juhendajat.

Sellele tantsule andsid tantsijad enamasti (53%) hindeks “keskmine”, järgmise variandina “raske” (33%). Nad pidasid tantsu kiireks ja füüsiliselt raskeks, sest tantsus oli palju jooksmist ja tõsteid.

S2-segarühmade juhendajad leidsid, et “Süit saare tantsudest” oli tantsijatele enamasti (64%) “raske”. Valitud oli ka hindeid “keskmine” (27%) ja “väga raske” (9%), kuid ei ühtegi “lihtsat”/“väga lihtsat”. Tants nõudvat füüsilist võimekust ja põhisammude lihvimise vajadust.

Nii tantsijate kui ka juhendajate seas toodi raskena välja Hiiu valss, mis oli üks osa süidist.

4.2.2 “Pikseloits”

Tantsu “Pikseloits” hindas 42 S2 liigi tantsijat ja 23 juhendajat.

48% S2-segarühmade meestest hindas antud tantsu “raskeks”, 31% “keskmiseks”, 12% “väga raskeks”. Ülejäänud 9,5% vastustest jagunesid võrdselt variantide “väga lihtne” ja “lihtne” vahel. Tantsu õppimine olevat olnud üsna keeruline. Oli neid, kelle meelest muusika tantsu ei toetanud, aga ka neid, kes leidsid, et kui rütmi ise kaasa lugeda, siis on tants täiesti tehtav. “Pikseloits” oli füüsiliselt raske ja terve hooaja vältel harjutatud hundirattaid ei saanudki osad tantsijad väljakul teha, kuid oleksid tahtnud.

65% S2-segarühmade juhendajaist pidas “Pikseloitsu” “raskeks” tantsuks. Ülejäänud hinnangud jagunesid “keskmise” (22%) ja “väga raske” (13%) vahel. Juhendajate endi jaoks olevat olnud raske tantsijatele takte lugeda, sest muusikast oli neilgi keeruline aru saada.

4.2.3 “Laastud lendavad”

Tantsu “Laastud lendavad” hindas 90 tantsijat ja 22 juhendajat.

60% S2-segarühmade tantsijatest hindas tantsu “Laastud lendavad” “keskmise” raskusega tantsuks. Varianti “väga raske” ei valitud, “väga lihtsaks” hindas tantsu 3% vastanutest. Tantsu kirjeldati kui hoogsat, toredat ja tehniliselt keerulist ning kiideti ka huvitavat muusikat. Saagimise osa pidasid mõned tantsijad raskeks.

Juhendajate enimvalitud hinne oli samuti “keskmine” (68%). “Väga lihtsat” ega “väga rasket” ei valinud selle tantsu hindamiseks mitte ükski juhendaja. “Laastud lendavad” näis juhendajate arvates S2-liigile igati sobivat.

4.2.4 “Selle metsa taga”

Tantsu “Selle metsa taga” hindas 90 tantsijat ja 22 juhendajat.

S2-tantsijad hindasid tantsu “Selle metsa taga” enamasti “keskmiseks” (51%), kuid valitud oli ka kõiki teisi variante alates “väga lihtsast” kuni “väga raskeni”. Tantsijad leidsid, et suutlikkus tantsu sõnumit publikule edastada nõudis palju harjutamist. “Meeldiv, lendlev, õhuline,” kirjutab üks tantsija, mis võtab kokku nii mõnegi teise tantsija arvamused.

64% S2-liigi juhendajatest oli arvamisel, et “Selle metsa taga” hindeks sobib kõige paremini “keskmine”. Ülejäänud hinded jagunesid võrdselt “lihtsa” ja “raske” vahel. See tants nõudis hingestatust ja plastilisust, mis nii mõnelegi tantsijale võõras oli. Arvati, et klassikalise tantsu põhjata rahvatantsijale oli “Selle metsa taga” üsna raske tants.

4.2.5 “Tuljak”

Tantsu “Tuljak” hindas 91 S2 liigi tantsijat ja 29 juhendajat.

Tantsijate enimvalitud vastus “Tuljaku” raskusastme kirjeldamiseks oli “keskmine” (42%), kuid sellegi tantsu puhul on S2-liigi tantsijad valinud kõiki võimalikke vastusevariante. “Tuljaku” kohta leiti, et seda saab alati lihvida – nii emotsiooni kui ka põhisamme.

S2-segarühmade juhendajategi populaarseim vastus oli “keskmine” (66%). “Tuljakut” peetakse S2-liigile jõukohaseks, kuid juhendajad on tantsijatega samal arvamisel – seda tantsu võib (ja peabki) lõpmatuseni lihvima.

4.3 S3-segarühmad

4.3.1 “Kolhoositants”

Tantsu “Kolhoositants” hindas 101 tantsijat ja 27 juhendajat.

55% vastanud S3-segarühmade tantsijatest pidas “Kolhoositantsu” “keskmiseks”, populaarsuselt järgmine hinne oli “lihtne” (22%). Algajate jaoks võttis tantsu omandamine aega, kogunud tantsijate jaoks mitte nii väga, kuid sõltumata kogemusest oli tants oma hoogsuse tõttu paras füüsiline väljakutse.

52% juhendajatest hindas “Kolhoositantsu” “keskmiseks”, vaid üks juhendaja “väga raskeks”. Varianti “väga lihtne” ei valinud ükski juhendaja. Tantsu põhikombinatsioonid olevat lihtsad olnud, kuid põhisammude viimistlemine olevat võtnud küllaltki palju aega.

4.3.2 “Tule, tantsime!”

Tantsu “Tule, tantsime!” hindas 101 tantsijat ja 27 juhendajat.

Tantsu kohta enimvalitud hinne oli samuti “keskmine”, mille valis 47% tantsijatest. Väga suur osa pidas tantsu “lihtsaks” või isegi “väga lihtsaks”, viis vastajat aga “raskeks”. Koreograafia oli tantsijate meelest üsna lihtne, kuid tõsted olid rasked. Valsisammu lihvimine võttis suure osa proovidest.

Hinde “keskmine” andsid tantsule “Tule, tantsime!” 15 küsimustikule vastanud S3-segarühmade juhendajat (56%). Arvati, et tantsu kombinatsioonid olid üsna lihtsad, aga harjutamist vajasisid valsisammu ja emotsiooni väljendamine.

4.3.3 “Oma õnne sepad”

Tantsu “Oma õnne sepad” hindas 64 S3 liigi tantsijat ja 27 juhendajat.

“Oma õnne seppasid” hindas 55% vastanud tantsijatest “keskmiseks” tantsuks, kuid selle tantsu kohta valitud hinded varieerusid vastajate vahel “väga lihtsast” “väga raskeni”. Mehed tundsid, et neile meeldis seda tantsu tantsida, kuid nii mõnigi kurtis põlvedele suurt koormust andva kükiskõnni üle.

Juhendajate populaarseim vastusevariant oli samuti “keskmine” (56%). Ka nemad tõid välja, et meeste (eriti eakamate) jaoks oli kükiskõnni sooritamine väga raske.

4.3.4 “Tuljak”

Tantsu “Tuljak” hindas 102 S3 liigi tantsijat ja 32 juhendajat.

Üldiselt “keskmise” (33%) raskusega tants “Tuljak” sai samuti väga erinevaid raskusastme hinnanguid. Tantsijad pidasid seda füüsiliselt nõudlikuks, sest seda tantsu tantsides tuleb endast kindlasti 100% anda.

S3-segarühmade juhendajadki andsid “Tuljakule” enamasti hindeks “keskmine” (53%). Juhendajate puhul aga esines silmnähtavalt palju ka varianti “raske” (34%). Üks juhendaja arvas, et tantsijad mõtlevad, et “Tuljak” on neil niikuinii selge, kuid tegelikult see nii ei ole – paljude vastajate arvates peab seda tantsu lõpmatuseni puhastama.

4.4 S4-segarühmad

4.4.1 “Kalamees”

Tantsu “Kalamees” hindas 126 tantsijat ja 35 juhendajat.

84% vastanud S4-liigi tantsijatest andis “Kalamehele” hindeks “lihtne” või “väga lihtne”. See oli lihtsate sammudega tants, mida oli võimalik kiiresti õppida. Tants oli ka väga hoogne - “Meie pidime ainult 2-meetriste hüpetega jooksma,” naljatles üks vastaja.

Juhendajad olid tantsijatega ühel meelel, vaid mõni üksik märkis raskusastmeks “keskmine”. Tants oli liigile sobiv, sest oli jõukohane nii algajatele kui ka eakatele tantsijatele.

4.4.2 “Oma õnne sepad”

Tantsu “Oma õnne sepad” hindas 68 tantsijat ja 32 juhendajat.

“Oma õnne sepad” sai tantsijate (59%) poolt hinnatud kui “keskmise” raskusega tants. Küll aga leidis ka neid, kes pidasid tantsu “väga lihtsaks”, “lihtsaks” või “raskekski”. Sammustik ei olnud küll eriti raske, kuid tants vajab keskendumist, et tegevuste järjekorda mäletada.

Ka S4-segarühmade juhendajate enimvalitud variant oli “keskmine” (53%), kuid oli ka küllalt palju neid, kes pidasid “Oma õnne seppasid” “raskeks”. Selle tantsu jaoks oli suure osa juhendajate arvates palju harjutamisaega vaja ning eakamatele meestele osutus see parajaks pähkliks.

4.4.3 “Õhtu labajalg”

Tantsu “Õhtu labajalg” hindas 126 tantsijat ja 34 juhendajat.

44% tantsijatest pidas “Õhtu labajalga” keskmiseks, 34% raskeks tantsuks. Tantsu hindamisel valiti kõiki variante alates “väga lihtsast” kuni “väga raskeni” välja, aga ühegi teise S4 tantsu puhul ei arvanud nii suur protsent tantsijaid, et tants “väga raske” on. Tantsu tegi tantsijate jaoks raskeks tehniline keerukus ning seetõttu vajas see põhjalikku harjutamist.

Juhendajate populaarseimad vastusevariandid olid “raske” (56%) ja “väga raske” (26%). Tantsu põhisammud olid rasked eriti algajatele ja eakatele tantsijatele. “Mäletan selgelt ühe mehe emotsiooni, kui tal kõik järjest välja tuli – millised rõõmuhõisked käisid üle trennisaali!”

Oli nii juhendajaid kui tantsijaid, kes kiitsid just selle tantsu muusika ja koreograafia ilu.

4.4.4 “Tuljak”

Tantsu “Tuljak” hindas 126 S4 liigi tantsijat ja 38 juhendajat.

“Tuljak”, mis sai nii tantsijate kui ka juhendajate poolt enamasti hindeks “keskmine”, on füüsiliselt nõudlik tants. Ka S4-liigi tantsijad kurtsid ruumipuuduse üle, pakuti välja ka variant, et S4 tantsiks edaspidi pärimustantsu “Terve vald”, sest A. Raudkatsi “Tuljak” olevat nii sammude kui ka sisu poolest mõeldud noorematele tantsijatele.

4.5 N1-naisrühmad

4.5.1 “Kullaketrajad”

Tantsu “Kullaketrajad” hindas 107 tantsijat ja 24 juhendajat.

47% “Kullaketrajaid” tantsinud vastajatest valis tantsu raskusastmeks “keskmise”, 41% “raske, kuid mainitud oli ka kõiki teisi raskusastmeid. Tantsijate arvates oli see väga detailne tants, mille tegi keeruliseks eiderattasammuga pöörete sooritamine.

13 vastanud juhendajat (54%) pidas “Kullaketrajaid” “raskeks” tantsuks ning variante “lihtne” ja “väga lihtne” üldse ei valitudki. Kõige raskemaks muutis tantsu selles olnud eiderattasamm ning ka üldiselt oli tants juhendajate arvates päris keeruline.

4.5.2 “Päevaloits”

Tantsu “Päevaloits” hindas 107 tantsijat ja 24 juhendajat.

59% N1-tantsijatest leidis “Päevaloitsu” olevat “keskmise” raskusega. Tants ei olnud paljude meelest tehniliselt raske, kuid nõudis pehmust ja voolavust, mida oli kohati endist raske välja võluda. Mainiti ka tantsu keerulist saatemuusikat.

“Päevaloitsu” hindasid juhendajad enamasti “keskmiseks” (46%) ja “raskeks” (46%), ülejäänud vastajad valisid variandi “väga raske”. Toodi välja, et tants nõudis klassikalise tantsu põhja ja oli algajatele üsna keeruline. Keerulised olid ka kombinatsioonid ja muusika, mistõttu pidi tantsu palju harjutama.

4.5.3 “Tuljak”

Tantsu “Tuljak” hindas 107 N1 rühmade tantsijat ja 24 juhendajat.

“Tuljak” oli 62% N1-nairühmade tantsijate meelest “lihtne” tants, sest kombinatsioonid ja järjekord olid kergesti õpitavad. Naistel oli hea meel, et neile “oma” “Tuljak” tehti.

Naisrühmade “Tuljak” oli 63% küsimustikule vastanud juhendajate meelest “lihtne” tants. Nendegi meelest oli väga tore, et ka naised “Tuljakut” tantsida said, mis siis, et teistmoodi kui segarühmad.

4.6 N2-naisrühmad

4.6.1 “Targa rehealune”

Tantsu “Targa rehealune” hindas 123 tantsijat ja 46 juhendajat.

“Targa rehealust” pidas 55% küsimustikule vastanud N2 tantsijatest “keskmiseks”. Kõige vähem mainiti vastusevarianti “väga raske” (2%). Tants oli päris aeglane, mis tegi tantsimise lihtsamaks. Tantsu õppimine näis kiiresti minevat ning sammudki olid lihtsad. Kui nii mõnegi teise tantsu puhul toodi välja kaugust eesti rahvatantsust, siis “Targa rehealune” oli ühe vastaja arvates vägagi eestilik.

Tervelt 65% N2-naisrühmade juhendajatest hindas “Targa rehealuse” “keskmiseks”. Selle tantsu puhul nõudis tähelepanu liigutuste täpsus, sest aeglaste tantsude puhul on kõiki liigutusi väga hästi näha, ning väljapeetus. Tantsu oli olnud raske rühmasiseselt ühtlustada.

4.6.2 “Oti rattad”

Tantsu “Oti rattad” hindas 123 tantsijat ja 45 juhendajat.

67 N2-naisrühmade tantsijat (55%) hindas “Oti rattaid” “raskeks” tantsuks, mis oli kõige rohkem valitud vastusevariant. Väljakul oli õigeks ajaks õigesse kohta jõudmine suur väljakutse, kuid tants ise oli täpne ja loogiline.

60% juhendajatest märkis tantsu “Oti rattad” “raskeks”, vaid üks juhendaja on seda “lihtsaks” hinnanud. Tants oli väga tempokas, lausa “hirmus rabelemine”. Põhisammu kvaliteet kipus kaduma ja vastupidamiseks oli võhma vaja.

4.6.3 “Tuljak”

Tantsu “Tuljak” hindas 123 tantsijat ja 36 juhendajat.

48% vastanud tantsijatest pidas “Tuljakut” “lihtsaks”, 22% lausa “väga lihtsaks” tantsuks. Vastupidiselt N1-naisrühmade arvamusele arvasid N2 tantsijad, et järjekorda oli raske meelde jätta, sest naisrühmad ei ole “Tuljakuga” varasemast tuttavad. Küll aga oli neilgi hea meel, et naistele oli antud võimalus seda tantsida.

N2-naisrühmade juhendajad hindasid “Tuljaku” enamasti (56%) “lihtsaks”. Küll aga kurtsid paljud juhendajad, et õppevideo naiste “Tuljakuks” saabus liiga hilja, mistõttu läks õpetamisega üsna kiireks.

4.7 Noorte segarühmad

4.7.1 “Sõlesepad”

Tantsu “Sõlesepad” hindas 118 tantsijat ja 28 juhendajat.

43% vastanud tantsijatest peab tantsu “Sõlesepad” “lihtsaks”, 36% “keskmiseks” tantsuks. 4% arvates on “Sõlesepad” lausa “väga raske” tants. Vastuseid põhjendatakse keeruliste jooniste ning väljakul nendesse õigeaegselt jõudmisega. Küll aga leidub ka neid, kes hindasid tantsu “väga lihtsaks” (17%), mainides lihtsaid samme ja korduvaid kombinatsioone.

Juhendajad valisid enim vastusevariandi “keskmine” (54%). Paljud hindasid noorte jaoks raskeks voorsammu omandamist, teistel oli jällegi hea meel, et tants andis võimaluse selle põhisammu lihvimiseks. Tantsu “lihtsaks” või “väga lihtsaks” hinnanud juhendajad on seisukohal, et “Sõlesepad” on noortele jõukohane, kuid pakub vähe väljakutset.

4.7.2 “Pihlapuu”

Tantsu “Pihlapuu” hindas 118 tantsijat ja 28 juhendajat.

Tantsijad pidasid “Pihlapuud” enamasti “lihtsaks” tantsuks (42%), kuid olid ka mõned vähesed (5%), kelle arvates oli antud tants hoopis “raske”. Osa vastajate sõnul jäi tants neile kergesti meelde, teistel jälle oli täpselt vastupidi. Raskeks tegi tantsu selle graatsilisus ning see on ilmselt ka põhjus, miks üks vastaja arvas, et “Pihlapuu” on rohkem võimlemine kui rahvatants. Tantsu kirjeldati ka sõnadega “ilus, armas, igav” ja “nunnu”.

Noorte segarühmade juhendajad vastasid ülekaalukalt vastusevariandiga “keskmine” (64%). Tants olevat sammude poolest küll pigem kerge, aga väga graatsiline, mistõttu oli seda raske ühtlaseks saada. Graatsilisus ja emotsiooni väljendamine olid eriti rasked poistele. Mitu juhendajat mainis, et noortele endile oli tants väga meeldinud.

4.7.3 “Oma õnne sepad”

Tantsu “Oma õnne sepad” hindas 60 tantsijat ja 28 juhendajat.

Noorte segarühmades tantsinud noormeeste arvates oli tants “Oma õnne sepad” üldiselt “keskmise” (42%), “lihtsa” (37%) või “väga lihtsa” (18%) raskusega, paar vastajat leidis ka, et tants oli “raske”. See võimas tants meeldis poistele, kuid neil oli raske joondumist jälgida ja vajalikku emotsiooni väljendada. Kurdeti ka põlvedele koormava kükiskõnni üle. Küll aga olevat tants olnud väga arusaadav ja konkreetne.

Enamus juhendajaid (64%) hindas tantsu “Oma õnne sepad” “keskmiseks”, lisades, et tants on tehtav, kuid noortel poistel on raske endis tantsuks vajalikku mehelikkust leida.

4.7.4 “Tuljak”

Tantsu “Tuljak” hindas 118 tantsijat ja 29 juhendajat.

“Tuljaku” hindamiseks valisid noorte segarühmade tantsijad kõiki variante alates “väga lihtsast” kuni “väga raskeni” välja. Enim (47%) valiti varianti “keskmise”. Tantsijad pidasid tantsu väsitavaks ja raskesti meeldejäetavaks. Ka tantsu põhisamm hüplevpolka valmistab paljudele raskusi. Ühe noore tantsija vastus jäi eriliselt silma: “”Tuljak” on selline tants, mis valmistab alguses päris korralikult peavalu, aga samas süda hõiskab niivõrd puhtast rõõmust, sest see on ju “Tuljak”! [...] “Tuljak” on tants, mida tantsides mõtlen iga kord, et just selle tunde pärast ma tantsin! Süda põksub ja hing heliseb!”.

Noorte segarühmade juhendajad peavad “Tuljakut” samuti enamasti (48%) “keskmise” raskusega tantsuks. Nemadki on maininud hüplevpolka raskust noortele tantsijatele ja lisavad, et põhisammu kvaliteet langeb tantsu jooksul aina madalamale.

4.8 2.-3. klasside segarühmad

4.8.1 “1, 2, 3, 4, 5, 6, 7”

Tantsu “1, 2, 3, 4, 5, 6, 7” hindas 6 juhendajat.

Viis juhendajat kuuest hindas tantsu “1, 2, 3, 4, 5, 6, 7” “raskeks”, üks juhendaja “keskmiseks”. Laste jaoks oli raske muusikasse hüpata ja juhendajad olid hädas lastele konnahüpete õpetamisega.

4.8.2 “Pliks ja plaks”

Tantsu “Pliks ja plaks” hindas 6 juhendajat.

“Pliks ja plaks” sai hindeks “keskmise” (67%) ja “lihtne” (33%). See tants oli lastele väga meeldinud, seega läks ka õpetamine lihtsalt.

4.9 6.-8. klasside segarühmad

4.9.1 “Marupolka”

Tantsu “Marupolka” hindas 34 tantsijat ja 30 juhendajat.

“Marupolkat” hindasid tantsijad üsna võrdselt “keskmiseks” (38%) ja “lihtsaks” (41%). Vähem oli valitud variante “väga lihtne” (12%) ja “raske” (9%). Tantsijate arvates oli tants kiire ja joonduda raske, kuid sammud olid lihtsad.

6.-8. klasside juhendajate poolt enimvalitud hinnang oli “keskmine” (47%). Ka nende meelest oli lastel joondumisega raskusi. Üldiselt peeti tantsu hoogsaks ja eakohaseks, mille õpetamine käis ruttu, ning muusika oli lihtsasti arusaadav.

4.9.2 “Metsavägi”

Tantsu “Metsavägi” hindas 34 tantsijat ja 30 juhendajat.

“Metsaväge” kohta arvasid pooled tantsijad (50%), et see on keskmise raskusega tants. Valitud oli ka variante “lihtne” ja “raske”, aga kaks vastanud tantsijat valisid ka variandi “väga lihtne”. Tantsijate jaoks olid sammud kohati päris keerulised ja neil oli raske väljaku jaoks tehtud muutustega harjuda.

“Metsaväge” hindasid juhendajad enamasti (50%) “raskeks”, aga ka (40%) “väga raskeks” tantsuks. Ülejäänud valisid variandi “keskmine”. Tantsu raskust põhjendati eelkõige kiire muusika ja vahelduva rütmiga, ka sammud olid keerulised, eriti noorematele (6. klassi tantsijatele), seega juhendajate arvates ei vastanud tants vanusele. Lastele aga olevat tants meeldinud ning raskemat sorti tantsu oli huvitav nii õpetada kui ka õppida.

4.10 Pererühmad

4.10.1 “Kirisabalind”

Tantsu “Kirisabalind” hindas 18 tantsijat ja 38 juhendajat.

Pererühmade liigi ainus tants “Kirisabalind” sai 67% tantsijatelt hinde “keskmine”. Tantsu hindas “raskeks” ja “väga lihtsaks” vaid üks tantsija, ülejäänud vastajad valisid variandi “lihtne”. Tantsu peeti sammude poolest kergeks, kuid pikkuse poolest raskeks.

63% pererühmade juhendajatest hindas tantsu “Kirisabalind” “keskmiseks”, üksainus vastaja ka “väga raskeks”, kuid teised “lihtsaks” või “raskeks”. Juhendajad pidasid väljakutseks tantsu pikkust ning tantsu õpetamise raskus sõltus nende meelest laste vanusest, sest 1. ja 5. klassi lapsi omavahel võrrelda ei anna.

4.11 Võimlemisrühmad

4.11.1 “Rukkirääk”

Tantsu “Rukkirääk” hindas 14 võimlejat ja 12 juhendajat.

“Rukkirääk” oli 79% võimlejate arvates keskmise raskusega, väheste meelest ka “raske” või “väga raske”. See oli kiire, tehniliselt paljunõudev ja ka muusika oli keeruline.

Samad kommentaarid on ka juhendajatel, kes valisid enim variandi “raske” (55%).

4.11.2 “Must madu”

Tantsu “Must madu” hindas 20 võimlejat ja 12 juhendajat.

Võimlejate populaarseimad vastusevariandid olid sellegi tantsu puhul “keskmine” (55%) ja “raske” (35%).

Juhendajad teadsid rääkida, et raskuse põhjustas kostüüm, mis jõudis kohale nii hilja, et sellega ei saadud kava piisavalt palju harjutada. Võrdne arv juhendajaid on valinud hindeks “keskmine” (33%) ja “raske” (33%), vähem, aga samuti võrdne arv “lihtne” (17%) ja “väga raske” (17%).

4.11.3 “Rabahaldjad”

Tantsu “Rabahaldjad” hindas 24 võimlejat ja 20 juhendajat.

Võimlejate vastused “Rabahaldjate” kohta on enamasti “lihtne” (50%) ja “keskmine” (29%), samal meelel on ka juhendajad, kellest 45% peab seda “lihtsaks”, 30% “keskmiseks”. “Rabahaldjad” oli rahulik tants, mida peeti võimlejatele omaseks. Mõnede tantsijate ja juhendajate meelest oli see lausa liiga lihtne.

5. Hinnangud

5.1 Liigi repertuaari hindamine tervikuna

Vastajad pidid hindama liigi repertuaari raskust 5-palli süsteemis, võttes arvesse oma kollektiivi taset ja oskusi. 832 tantsijast 427 (51%) hindas oma liigi repertuaari “keskmiseks”. Populaarsuselt järgmised hinnangud olid “lihtne” (21%) ja “raske” (samuti 21%). 34 vastanud tantsijat valis vastuseks “väga lihtne” (4%) ning 18 tantsijat “väga raske” (2%). Raskeks tegi tantsijate sõnul tantsude õppimise rühmasisene vanusevahe (mõnes rühmas tantsisid koos 20- ja 50-aastased) ning seetõttu olid erinevad ka vastupidavus ja kogemus. Küll aga toetasid paljud tantsijad oma rühmakaaslast ja tänu sellele saadi ka tantsud kiiremini ja paremini selgeks. Loomulikult oli ka neid tantsijaid, kes oleksid peol raskemaid tantse tantsida soovinud. “Poisid lollitavad tunnis ja siis ei jõua väga palju uut õppida,” kirjutas üks murelik vastaja. Repertuaari pidasid liiga keeruliseks algajamad tantsijad, vanad kalad aga leidsid selle olevat enamjaolt sobiva raskusega. Päris mitme tantsu juures toodi välja “rabelemine” väljakul, sest liikuda oli vaja väga pika sammuga ja läbida pikki vahemaid. Seda mainitakse päris mitmel korral ka tantsude eraldi hindamise puhul. Mõni tantsija mõtiskles vastusena, kas valitud rühmaliik oli ikka õige või oleks pidanud mõne muu liigi valima. Nii mõnedki tantsijad toovad välja tantsu “Pikseloits” keerulise muusika ja meenutavad, kui palju selle harjutamiseks aega vajati: “Repertuaar oli nõudlik, kuid see aitas kaasa rühma kunstilise taseme arengule. See ju ongi ka üks tantsupeo eesmärke.”

5.2 Tantsude õppimiseks ja harjutamiseks vajalik aeg

Repertuaari omandamise aega hindas piisavaks 772 (93%) vastanud tantsijat, 60 (7%) tantsijat aga leidis, et repertuaari täielikuks omandamiseks oli aega liiga vähe. Väga paljud tantsijad tundsid, et tegelikult jäi aega ülegi, teiste meelest jälle vajasisid raskemat sorti tantsud (nt “Pikseloits”) õppimiseks oodatust kauem aega. Trennide arv nädalas oli rühmati erinev, kuid tahte korral võis ju alati ka lisaproove teha. Mõned vastajad arvasid, et tantsud olid piisavalt pikalt ette teada, seega on iga kollektiivi enda otsus, millal neid omandama hakatakse. Osad rühmad ja tantsijad olid mõnd repertuaari tantsu juba varem õppinud, tänu millele jäi rohkem

aega uutele tantsudele keskendumiseks. Palju kurdeti muutuste-paranduste saabumisaaja üle, mis tulid mõnel juhul nii vähe aega enne eelproove, et tantsijatel jäi nende harjutamiseks vähe aega. Harvem, aga ikkagi, mainiti ka väljakuproovide vähesust – tantsijad ei tundnud end peaväljakul kindlalt. Suur füüsiline koormus tegi nii mõnegi algaja tantsija jalgadele liiga.

146 vastanud juhendajast 116 (79%) arvas, et repertuaari omandamiseks oli piisavalt aega, 30 (21%) juhendaja arvates oli aega vähe. Paljud juhendajad arvasid, et regulaarsete trennide ja hea kohalkäimise korral oli aeg tantsude omandamiseks täiesti piisav. Tähtsaks peeti ka tantsude õppimise alustamist – kui seda tehti õigeaegselt, siis tunti end kindlamalt. Küll aga oli ka neid, kes oma rühmadele repertuaari selgekssaamiseks lisaproove tegid. Eriti kiire oli tantsude õppimisega olnud välisrühmadel, kellele täpsustused väga hilja saabusid.

5.3 Tagasiside peale ettetantsimist

Pärast esimest ettetantsimist saadud tagasisidega jäi rahule 516 tantsijat (62%). Paljud tantsijad tundsid oma rühma nõrgad kohad ka ise ära (ilma konkreetsele rühmale suunatud tagasisideta), mistõttu näis antud üldisest tagasisidest paljudele piisavat. 236 tantsijat (28%) pidas saadud tagasisidet puudulikuks ja 80 tantsijat (10%) täiesti sisutuks. Paljud tantsijad tundsid, et ei saanud üldse tagasisidet. See võib tähendada nende jaoks kas sisutihja tagasiside saamist või kõneleda hoopis sellest, et juhendajad ei jaga saadud tagasisidet tantsijatega. Tantsijad tundsid puudust konkreetsetelt oma rühmale vajalikust tagasisidest, sest see, mis saadi, oli n-ö üldine. Ka pettusid inimesed hinnete mitteavalikustamises, seega oleks vähemalt tagasiside võinud sisukam olla.

Juhendajatest oli saadud tagasisidega rahul 82 (56%). Paljud juhendajad kiitsid liigijuhte, kes küsimuste korral alati väga abivalmid olid. 51 juhendaja (35%) meelest jäi tagasiside puudulikuks ning 13 (9%) arvates ei olnud see üldse sisukas. Rahulolematud juhendajad teadsid välja tuua tagasiside kvaliteedi erinevuse liigiti – mõne liigi puhul oli see kirjutatud konkreetsele rühmale, mis tegelikult peaks kehtima igas liigis, aga teised liigid said täiesti üldist tagasisidet. Ka juhendajad olid saadud hinnete osas tantsijatega samal meelel – nad tahtsid, et nende saadud punktid avalikustataks, sest vaid nii on peole pääsenute ja mittepääsenute vahe selgelt eristatav.

6. Kunstilised lahendused

6.1 Etenduspaiga kujundus võrreldes eelmiste tantsupidudega

915 vastajast 181 arvas, et XX aasta tantsupeo “Minu arm” etenduspaiga kujundus oli meeldejäavam kui eelmistel pidudel, küll aga oli vastupidisel arvamusel 191 inimest, kelle meelest antud tantsupeo etenduspaiga kujundus võrreldes eelmiste pidudega millegi erilise silma ei paistnud. 478 vastajat oli arvamusel, et etenduspaiga kujundus toetas lavastust kui tervikut, 66 inimest sellega ei nõustunud. Praktilised lahendused (nt külimittude puu) märkis toimivaks 351 vastanut. 165 protsessis osalenut arvas, et “Minu arm” etenduspaiga kujundus oli eelmiste pidudega sarnane, 128 aga, et erinev. 280 vastaja hinnangul seostus kujundus lavastuse süžeeaga. Paljud vastajad arvasid, et peo lugu ei jõudnud vaatajani – oleks tahtud ekraane, et tantsude mustreid paremini näha. Margus Toomla väidab oma kirjutatud tantsupeo analüüsis samuti, et ekraanid staadionil on hädavajalikud – see suurendab jooniste ilu ja mustrite kasvumist ja neist arusaamist ka kohapeal vaataja jaoks. Toomla tõstatab küsimuse: kelle jaoks pidusid tehakse – kas kohapeal publikule või televiisorist vaatajale. Küll aga kiitis tantsupeo etendusväljakut kunstiliselt väga hästi lahendatuks. (Toomla, 2019) Nii mõnigi esitas vastusena küsimuse, et kas staadionil oli üldse kujundus? Kõige rohkem pandi tähele külimittude puid, mida peeti armsaks ja minimalistlikuks lahenduseks.

6.2 Lavastuse jaotumine osadeks

XX tantsupeo “Minu arm” lavastus jaotus viieks osaks: Heinamaa, Rannamaa, Metsamaa, Soomaa ja Maa hing. Uuring püüdis välja selgitada, mil määral selline jaotumine protsessis osalejaid kõnetas. 244 küsimustikule vastanud inimest (29%) hindas lavastuse viieks osaks jaotumist 5-palli süsteemis hindegaga “4”, muutes selle hinde kõige populaarsemaks valitud vastuseks. Teisel kohal on keskmine hinne ehk “3”. 148 (18%) vastajat pidas sellist osade jaotumist enda jaoks lausa väga kõnetavaks, valides hindeks “5”. Hindegaga “2” hindas lavastuse osi 149 (18%) ja hindegaga “1” 137 (16%) inimest. Väga paljusid vastanud osalejaid kõnetas peo seesugune jaotumine väga, eriti hinnatud näis olevat Maa hinge osa. Suur osa tantsijaid aga ei pannud lavastuse osadeks jaotumist isegi mitte tähele. Leidus suur hulk inimesi, kelle peo osad

täiesti külmaks jätsid. Nendega nõustub ka Kristiina Siig oma tantsupeo analüüsis, kus leiab, et lavastuslikult osade välja joonistumiseks ei võimendatud lavastuse plokkide vahekohti ja uue teema algust piisavalt. Samuti arvas, et tantsude seos vastava teemaga plokis oli väga õrn, mõne erandiga nagu metsaplokk. Sellele lisas segadust erineval tasemel läbi lavastatud peale- ja mahaminekud. (Siig, 2019)

Heina-, Ranna-, Metsa-, Soomaa ja Maa hinge väljendumist lavastuses hindas positiivselt 586 (64%), negatiivseks 329 (36%) vastajat. Väljendumine oli eelkõige tantsude valikus ja nende esituses, koreograafias ja joonistes, kuid lavastuse osade seotus jäi paljude jaoks arusaamatuks. Suhestuti Eesti loodusega ja peeti seda südamelähedaseks. Üks vastaja soovitas lavastajail palju julgemaid kunstilisi otsuseid vastu võtta (nt hein Heinamaal).

6.3 Saatemuusika valik

233 vastajat (25%) leidis, et XX tantsupeo “Minu arm” saatemuusika jäi eelmiste pidudega võrreldes rohkem silma, 107 (12%) aga, et vähem. Ülejäänud vastajad ei omanud selles osas mingit arvamust. Saatemuusika toetas lavastust kui tervikut 575 (63%) vastaja meelest, 23 (3%) vastajat aga oli teisel arvamusel. 535 (58%) vastajat arvas, et saatemuusika sobis konkreetsete tantsude koreograafiaga, 39 (4%) arvas, et ei sobinud. Konkreetsete tantsude ideega sobis saatemuusika 382 (42%) vastaja meelest, kuid 20 (2%) vastaja meelest see nii ei olnud. 9% vastajatest (83) leidis saatemuusika eelmiste pidude omaga sarnase olevat, 15% (138) aga jäi mulje, et muusika oli eelmiste pidude omast erinev. 258 (28%) vastajat pidas peo saatemuusikat üldiselt uudseks, 38 (4%) vanamoodsaks. “Mulle meeldis, et teatuid helisid tehti PÄRISELT lava peal PÄRIS asjadega. Pean silmas saagi ja vokki,” kirjutas üks vastaja. Muusika elav esitus aitas peo idee edastamisele kaasa 563 (62%) küsimustikule vastanu arvates, 57 (6%) meelest aga mitte. Oli vastaja, kes tõi välja kaks lugu, milles tema meelest elav esitus fonogrammile alla jäi: “Sõlesepad” ja “Oma õnne sepad”. Tantsu “Sõlesepad” mainis teinegi, kelle jaoks oli seda tantsu muusikute pillimängu järgi raske tantsida. Nii mõneski vastajas tekitas pahameelt, et teleülekandes näidati tohutult palju seisvaid lauljaid, tantsupeo puhul taheti ikka rohkem tantsu näha. Loomulikult oli ka väga palju rahulolevaid vastajaid, kes pidasid elavat saatemuusikat ainuõigeks valikuks.

6.4 Vahetekstid ja nende esitus

768 vastajat (84%) arvas, et vahetekstid toetasid etendust kui tervikut, 147 vastajat (16%) arvas vastupidi. Mõnikord kadus teksti lõpp või algus publiku aplausi sisse ära. Paljud ei pannud nende olemasolu isegi mitte tähele. Vahetekstide esitusviisi peeti armsaks, lausa suurepäraseks. Need olid meeldivad ja rahulikud. Tekstide esitaja tegelaskuju nähti enamasti haldjana või eestlasena, kuid mõned vastajad ei näinud lugejal üldse mitte mingisugust rolli. Nii Toomla kui ka Siig leidsid oma kirjutatud analüüsid, et vahetekstide esitajat panid nad tähele alles teleülekannet vaadates, nende jaoks oli esitus kas liiga harv ning mõttele ei olnud võimalik järgi jõuda. (Siig, 2019) (Toomla, 2019)

6.5 Tänamine

Autorite, lavastajate ja korraldajate tänamise osa venis protsessis osalejate sõnul pikaks. Küll aga saadakse aru, et ära seda jätta ei saa. Muidugi oli ka neid, kelle arvates oli tänamine igati sobiva pikkusega. Tehti ettepanek tänamist lõpumarsi ajal läbi viia.

Tiit Ojasoo mõtiskles tänamisest oma analüüsis, et ühe tantsutaadi üle väljaku tatsamist võib vaadata kaua – Ojasoo leidis, et veidi sahistavate ja kratsivate meeste väe olemine väljakul tänamise ajal võttis ootuse maha ning ootus “peavägede” jaoks puudus. Ta leiab, et tänamine on tähtis ning austus peoloojate vastu on suur: aupaistesse seadmine kuulub asja juurde, kuid on segaduses, mis auvalvet mehed sel korral pidasid. (Ojasoo, 2019)

6.6 Töö prooviväljakutel

Prooviväljakud arvati olevat liiga väikesed – tegelikult sai proove ju kenasti teha, aga kui tantsus või peale- ja mahaminekute käigus oli palju liikumist, siis oleks soovitud seda peaväljakul rohkem harjutada, et vahemaad peopaiga omadele vastaksid. Päris paljud vastajad kiitsid liigijuhte, kuid kahtlesid mõnede assistentide ja nurgajuhtide pädevuses. Toodi välja, et mõni neist tegeles väljakul vaid oma juhendatavate ansamblitega, teised pidavat ise vaatama,

kuidas hakkama saavad. Paljude liikide proovide ajal oli väljakul valitsenud segadus ja arusaamatus. Mõnikord tundis üks väljaku pool, et kogu tähelepanu saavad vaid teisel pool olevad tantsijad. Peo ajaks Tallinnasse tulnud tantsija kurtis, et prooviväljakule sõitmiseks kulub tund aega. Paljudele osalejatele jäi mulje, et rühmadel ja assistentidel oli kodutöö tegemata jäänud, mistõttu kulus proovides oodatust kauem aega. “Külvajaid” tantsinud vastaja leidis, et kummiklibuga väljakud selle tantsu harjutamiseks ei sobinud, pikalt põlvitamine oli võimalik vaid põlvekaitsmetega.

6.7 Peotule süütamine

XX tantsupeol “Minu arm” toimus peotule süütamine koos elektriautoga. Leidus väga palju vastajaid, keda see üldse ei kõnetanud, suure osa meelest oli jällegi huvitav ja uudne lahendus. Ka jäi kaugeks seesuguse lahenduse idee.

6.8 Peo lõpp

Peo lõpus ei olnud traditsioonilist väljamarssi, millest väga paljud vastajad puudust tundsid. Mõni aga arvas, et seda polegi vaja, mõni jälle ütles, et see oli ju olemas. Samas, seoses viimase peo lõpus toimunud simmaniga tundus lõpumarsi puudumine osalejatele loogiline lahendus.

Simman tekitas osalejates positiivseid emotsioone ning oli sobilik viis viimane pidu lõpetada. Leidus ka neid osalejaid, kes simmanile üldse ei jäänudki.

Toomla nõustus, et lõpusimmani mõte oli hea, küll aga oli näha tantsijate segadust, kus osas hakkasid väljamarssi tegema ja osad mitte, tulemuseks segu kahest – alged väljamarssist ja simmanist. Lõpuks oli simman. (Toomla, 2019)

6.9 “Minu arm”

XX tantsupeo pealkiri “Minu arm” tähendas paljude osalejate jaoks armastust Eestimaa vastu. Seda aitasid väljendada nii muusika, tants kui ka tekstid. Pealkiri seostus looga “Mu isamaa on minu arm”. Arm tähendas paljude tantsupeoliste jaoks ka tantsu ning tantsijaid. Leiti ka, et peo pealkiri oli laialivalguv, oli neidki, keda see üldse ei kõnetanud.

7. Rahvatantsuliikumine

Uurisime vastajatelt, millele tuleks nende arvates keskenduda, et rahvatantsuliikumist arendada. 320 (35%) küsimustikule vastanud inimest arvab, et kogu protsess toimib ning muutusi vaja ei ole, 284 (31%) vastaja arvates see nii ei ole. Ülejäänud vastajad olid neutraalsel arvamusel. Juhendajate täienduskoolitussüsteemi tuleks edasi arendada 443 (48%) vastaja arvates, 91 (10%) arvates aga mitte. Juhendajate motivatsiooni- ja tasustamissüsteemi peaks 637 (70%) vastaja arvamusel tõhustama, 64 (7%) meelest see tõhustamist ei vaja. Esinemisvõimalustest tunneb puudust lausa 680 (74%) vastajat. 488 (53%) osalejat arvab, et rahvatantsuliikumise arengueesmärgid peaksid olema selgemalt määratletud, 64 (10%) meelest on need piisavalt selged. 292 (32%) vastajat leidis, et rahvatantsuliikumise arendamiseks peaks tantsupeole rohkem tantsijaid pääsma. 239 (26%) vastajat on arvamusel, et ruumide rentimine, rahvarõivaste ostmine jmt on nende kollektiivide jaoks väga keeruline. 421 (46%) vastanud osalejat sooviks, et informatsioon esinemisvõimaluste kohta oleks praegusest kättesaadavam. 470 (51%) vajaks rohkem infot ka toetuste taotlemise kohta. Sama kehtib ka enesetäiendamise ja koolitamisevõimaluste kohta.

7.1 Rahvatantsuga tegelemine

776 vastajat (85%) tegeleks rahvatantsuga ka juhul, kui tantsupidusid ei toimuks. 109 (12%) vastas “võib-olla”, 30 (3%) arvab, et tantsupidudeta nad rahvatantsuga ei tegeleks. Osalejatele meeldib tantsida – tantsu peetakse elustiiliks ning heaks füüsiliseks treeninguks, kus on motiveerivad kaaslased ja hea seltskond. Tantsurõõm on suur ja üks vastaja peab tantsimist “kaasasündinud veaks”. “Olen tantsinud aktiivselt üle 45 aasta. Lihtsalt niisama ilma mõjuva põhjuseta lõpetada oleks imelik,” sõnas üks pika kogemusega rahvatantsija.

8. Kokkuvõttev hinnang XX tantsupeo “Minu arm” protsessi kohta ning järeldused tulemustest

XX tantsupeo „Minu arm“ küsimustikule vastas 915 peoprotsessis osalejat, kes olid vanuses 12-58. Nende seas oli 832 tantsijat ja 146 juhendajat. Enamik vastajaid oli seotud kollektiividega, kes tantsupeo II eelproovist edasi pääsesid.

Tantsude raskusastmele andsid vastajad kõige enam hinnangu „keskmine“. Paljud peo repertuaaris olnud tantsud vajasisid klassikalise tantsu põhja ning väljakul muutusid põhisammud lohakamaks, sest läbitavad vahemaad olid kohati liiga pikad. Ka liigi repertuaare üldistena hinnati enamasti „keskmiseks“.

Tantsude õppimiseks jäi suure osa vastajate arvates piisavalt aega, küll aga nappis aega paranduste läbiviimiseks. Pärast I eelproovi saadud tagasiside kohta oli vastajate seas väga erinevaid arvamusi – oli neid, kes leidsid tagasiside olevat konkreetse ja igati sisuka, suur osa aga pidas tagasisidet väga üldiseks ja konkreetsest rühmast mittelähtuvaks. Oli ka neid tantsiaid, kes ei saanud üldse sisukat tagasisidet, või polnud sellest kuulnudki.

Etenduspaiga kujundust peeti „Minu arm“ peo puhul minimalistlikuks, kuid sobivaks. Kahjuks ei pannud paljud osalised üldse mingit kujundust tähelegi. Lavastuse osadeks jaotumise kohta oli samuti väga erinevaid arvamusi – keda kõnetas väga ja keda ei kõnetanudki. Lavastuse osad seostusid vastajate jaoks eelkõige Eestimaa ja selle loodusega. Saatemuusika näis osade tantsude puhul originaalset liiga erinevat, mistõttu ei toetanud see tihti tantsu. Vahetekstid jäid paljudele osalejatele täiesti märkamatuks, teised jälle leidsid, et need aitasid peo ideed edasi anda. Vahetekstide esitajat nähti enim eestlase või haldjana.

Autorite, lavastajate ja korraldajate tänamise osa venis osalejate arvates pikaks, kuid mõisteti selle vajalikkust. Töö prooviväljakutel kulges enamjaolt sujuvalt ja hästi. Liigijuhte kiideti, kuid assistentide ja nurgajuhtide pädevuses kaheldi üsna mitmel korral. Peotule süütamine koos elektriautoga oli vastajate meelest uudne, kuid erilisel määral see neid ei kõnetanud. Viimase peo lõpumarsi puudumise kohta ütlesid paljud vastajad, et see oleks võinud siiski toimuda. Simmani toimumise koha pealt oli lõpumarsi puudumine siiski loogiline lahendus olnud. Simmaniga jäid sellel osalejad rahule.

Peo pealkiri „Minu arm“ seostus osalejate meelest armastusega Eestimaa vastu. Väga paljud vastajad tunnevad puudust teistest esinemisvõimalustest peale tantsupidude – neid võib isegi olla, kuid suur osa inimesi tunneb, et esinemiste kohta käiv info võiks olla kättesaadavam. Informatsiooni tahetakse rohkem ka igasuguste toetuste taotlemise kohta.

Enamik küsimustikule vastanutest arvab, et tegeleks rahvatantsuga ka siis, kui tantsupidusid ei toimuks. Küll aga võiks tantsupidudele pääseda rohkem tantsijaid.

Osalejatel oli võimalus välja tuua ka kõike seda, mille kohta neilt ei küsitud, kuid mis nende hinnangul mainimist vajaks. Toitlustamine oli paljude vastajate meelest halvasti organiseeritud. Talongide süsteem ei tööta, sest vahel neid isegi ei vaadata. Tantsu “Oma õnne sepad” kohta ütles üks vastaja, et oli hea, et see tants oli meestele valiktants. Tema kollektiivis tantsivad abielupaarid, kes tulevad tantsutrenni selleks, et koos tantsida.

Mõni vastaja pani tähele, et prooviväljakutel oli väga palju rühmi, kellel kodutöö tegemata oli – nad ei saanud aru, mis kus ja kuidas toimub.

Puudust tuntakse suuremast staadionist, mis mahutaks rohkem tantsijaid ja publikut.

9. Ettepanekud tantsupeo kunstilisele ja korralduslikule toimkonnale

Päris paljudel küsimustikule vastajatel oli korraldajatega igasuguseid mõtteid ja ideid jagada. Paari vastaja sõnul tasuks kõiki osalejatele seatud nõudeid kontrollida – autentsed rahvarõivad ja ehted, seelikute õige pikkus jmt.

Hindamissüsteem peaks vastajate sõnul olema läbipaistev, sest vastasel juhul tekib kahtlus, et peole saavad eelisjärjekorras rühmad, kelle juhendajatel liigijuhtidega paremad suhted on. Need kollektiivid, kes peole ei pääsenud, oleksid selle kohta konkreetset põhjendust soovinud. Üks juhendaja mainis, et temale öeldi, et rühm ei saanud tantsupeole, sest lapsed olid liiga väikesed. Ta imestas, et kas liigijuht siis ei teadnud, kui väike on esimese klassi laps? Igatahes ei olnud lause “Nii väikesed lapsed ei saa ju väljakul hakkama” üldse mitte piisav selleks, et põhjendada peolt väljajäämist. Kriitika arendab tantsurühmade taset, mistõttu peaks väljajäänud kindlasti sisuka tagasiside saama. Ettetantsimiste tulemused annavad rühmadele võimaluse end terve Eesti mõttes positsioneerida. Rühma taset hindavad oma ala spetsialistid, mistõttu ei tohiks tulemuste avalikustamine probleeme tekitada. Soovitakse ka, et püsivalt tegutsevaid rühmi projektirühmadele eelistataks, sest projektirühmad tulevad kokku vaid tantsupeole saamise eesmärgil, kuid püsivalt tegutsevad rühmad on hingega asja kallal ka siis, kui ei ole vaja ettetantsimisteks valmistuda.

Väga mitmed vastajad palusid, et rühmad pärast I eelproovi ikkagi just konkreetselt nende rühmale suunatud tagasisidet saaksid, sest üldine jutt ei aidanud paljudel juhtudel rühma kuidagi edasi. Mitme vastaja poolt tuli ka soovitus juba pärast I eelproovi nõrgemad rühmad välja jätta.

Paljudes rühmades tegutses rohkem tantsijaid, kui on ühe rühma ettenähtud suurus. Toodi mitu näidet selle kohta, kuidas rühmadele oli antud lubadusi, et peole pääsevad nt kõik 10 paari, kuigi tavalises segarühmas on 8 paari. Siis aga öeldi, et peole saab ikkagi ainult 8 paari. Sellised asjad peavad algusest peale 100% kindlalt paika pandud olema, sest nähtavasti toob see kaasa tantsijate lahkumist rühmast.

XX tantsupeol “Minu arm” oli osalejatele üleskutse väljakule tulla oma lusikaga. Selle eesmärk oli looduse säästmine ning väga paljud seda ka tegid, võeti kaasa ka omi kausse ja veepudeleid. Mitmed küsimustikule vastajad soovivad seda rohkem propageerida, et oma nõudest söömine muutukski üheks oluliseks osaks tantsupeoks. Nõud on ju võimalik alati pärast söömist ära pesta. Osalejatele jagatud pudelid olid ebapraktilised – need lasid vett läbi ning läksid kergesti katki. Ka toitlustamissüsteem üldiselt vajaks korrigeerimist – talongide süsteem ei ole parim lahendus, sest sageli ei pöörata tähelepanu, kas sööjal on talong olemas või mitte. Probleem ilmnes ka väljakul müüdavate toitade hinnaga – kas tantsijad ei võiks käepaela alusel soodustust saada? Joogiveevõtukohti oleks osalejate sõnul võinud rohkem olla.

Vastajad soovisid, et ühelt väljakult teisele liikumise ajakulu paremini läbi mõeldaks. Mõnikord oli väljaku vahetuseks aega vaid 30 minutit, millega autodeta liiklejad kuidagi hakkama ei saanud.

Küsi, miks naisrühmadel segarühmadega võrreldes vähe tantse on? “Külvajad” oleks suurepäraselt nt ka N1-liigi repertuaari sobinud. Küll aga kiideti naistele tehtud “Tuljakut”.

Väga huvitavaks ja heaks lahenduseks peeti tänavuaastast uut rühmaliiki – pererühmad. Leiti, et seda võiks kindlasti jätkata. Pakuti, et see liik võiks olla vaid maapiirkondadele, sest suuremates linnades on ühevanuseid tantsijaid lihtsam kokku saada, kui maapiirkondade jaoks on pererühmad kõige sobivam variant. See teeks võimalikuks rohkemate saarte ja väikekoolide kollektiivide pääsemise peole.

Võimlemisrühmad pidid kostüümid välja ostma enne tulemuste avalikustamist. Arvatakse, et rahvariideid saab rahvatantsuga tegutsev kollektiiv igal juhul kanda, kuid võimlejate kostüümid on tehtud vastavalt kavale, mistõttu ei pruugi kallid kostüümid üldse kasutust leida. Ka peaks kostüüm saabuma õigel ajal, et sellega liikumist piisavalt palju harjutada saaks.

Tantsupeo sõnum leiti sel aastal olevat väheesisukas või veidi arusaamatu. Osalejad soovivad konkreetsemaid ideid ja lavastust. Peo mõte peab olema arusaadav ka vaatajatele, sest seekord tundsid nii mõnedki, et vaatajana ei saanud nad peost aru. Selleks, et sõnum vaatajani jõuaks, soovitakse väljakule suuri ekraane, kust on võimalik jälgida ka neid detaile, mida lihtsalt tribüünil istudes ja platsile vaadates näha ei ole.

Nii mõnigi osaleja tahaks, et tantsupidu oleks rohkem rahvapidu, sisaldades rohkem rahvapärimeelikke ja vähem uusloomingulisi tantse. Kõrge kunstilise taseme tagamiseks peaks vastajate arvates kasutama ainult suurte ansamblite tantsijaid, kuid tantsupeo idee võiks olla kaasata võimalikult palju eesti rahvast, et see saaks sisaldada ehedat tantsurõõmu.

Tantsupeo teleülekanne võiks keskenduda tantsijatele, kuid vastajate meelest näidati liiga palju muusikuid. Ka peaks olema selge, mis hetkel filmida üldpilti, millal detaile. Nii saab televaataja peost parema ettekujutuse.

Lavastusideedena pakuti igasuguse tehnika kasutamist, nt teha etendus, mis toimuks hämaras, ning mida toetaks valgustehnika. Mitmel korral mainisid vastajad, et kui lastel ja noortel on oma tantsupidu, siis võiks üldtantsupidu olla ainult täiskasvanutele. Paljude osalejate hinnangul võiks tantsupeo meeskonda kaasata värsked ja ka noori hakkajaid tegijaid, et korraldusmeeskond aastast aastasse peaaegu sama ei oleks. “Eesti rahvatants saab sellest ainult võita,” sõnas uuendusmeelne vastaja.

Tänapäevane tehnika võiks kasutust leida ka tantsijatele – valgustid pimedasse tunnelisse, ekraanid ja kõlarid pesapaikadesse. Lisaks oleks mõistlik kasutada suuri digiekraane ka staadionil vaatajatele lähi- ja üldvaadete kuvamiseks.

Vastajate seas leidis ka paar inimest, kes oleksid soovinud peo toimimisse vabatahtlikutena panustada, kuid info, kuidas seda teha, puudus.

KOKKUVÕTE

On selge, et 85 aasta pikkune tantsupidude traditsioon mängib Eesti rahvakultuuri säilitamises olulist rolli, hõlmates suurt osa eestlasi. Et tantsupeod positiivses suunas veelgi areneda saaksid, vajavad peo kunstiline ja korralduslik komisjon peoprotsessis osalenute tagasisidet ja ettepanekuid. Selleks koostati küsimustik XX tantsupeo “Minu arm” protsessi kohta. Küsimustiku vastused annavad ülevaate tantsijate, võimlejate ja juhendajate hinnangutest ning arvamustest antud peo kohta. Küsimustikule said vastuse anda kõik peoprotsessis osalejad alates 12. eluaastast. XX tantsupeo “Minu arm” kohta käiva küsimustiku koostamiseks kasutati Poliitikauuringute Keskuse Praxis uuringut, mis viidi läbi 2017. aasta tantsupeo “Mina jään” kohta. Praxise uuringu aluseks oli 15 struktureeritud intervjuud peol osalejatega.

Töö uuris, analüüsis ja mõtestas XX tantsupeo protsessis osalenute arvamusi ja kogemusi. Kogutud andmed koondati ja töötati läbi, et neist lähtuvalt teha ettepanekud tantpidude kunstilistele ja korralduslikele meeskonnadele tulevikus veelgi paremate pidude korraldamiseks. Samuti valmis kokkuvõtlik hinnang XX tantsupeo protsessi kohta lähtudes osalejate arvamustest.

Tulemustest selgus, et tantsupeo repertuaari tantse ja nende üldist raskusastet hinnati enamasti „keskmiseks“ – oli nii raskeid, paraja raskusega kui ka lihtsaid tantse. Kõige sagedamini vastustes tõstatatud teema oli ettetantsimiste hindamissüsteemi läbipaistmatus. Osalejad soovivad, et ettetantsimisel saadud punktisumma avalikustataks, ka vajavad rühmad konkreetsemat tagasisidet oma tugevuste-nõrkuste kohta, et vältida rühmasiseseid ja rühmadevahelisi pingeid, aga ka pettumust, kui peole ei pääseta. Kui peol on nõue kanda autenteid rahvarõivaid, siis tuleks sellest nõudest kinnipidamist ka kontrollida.

XX tantsupeol oli esmakordselt pererühmade liik, mille olemasolu vastajate poolt igati positiivset tagasisidet sai. Ka leiti, et naisrühmadele tehtud „Tuljak“ oli väga hea viis, kuidas naisi sellesse tantsu kaasata.

Korraldusliku poole pealt soovitasid osalejad läbi mõelda ühelt väljakult teisele liikumise süsteemi, efektiivse toitlustamissüsteemi ja veevõtukohtade arvu ning asukoha.

Eestlased hoolivad ka looduse säästmisest – ühekordsete nõude kasutamise asemel sündis tänavuse peo eel üleskutse proovidesse oma lusikatega tulla. Nii mõnedki vastajad soovivad, et see järgmistel pidudel traditsiooniks saakski. Lisaks lusikatele soovitatakse kaasa võtta ka oma supikauss ning veepudel, sest osalejatele mõeldud veepudelid osutusid ebapraktilisteks.

Sel korral jäi peo idee paljudele pealtvaatajatele arusaamatuks, kuid ka osalejate endi seas oli neid, kes tundsid, et peo juhtmõte ei olnud piisavalt konkreetne. Selleks, et kõik peost maksimumi saaksid, soovitatakse kasutada tänapäevast tehnikat – reaalajas pidu näitavad ekraanid tantsijate pesapaikadesse ning ka väljakutele, et tribüünidel istujaile paistaksid väljakumustrid. Teleülekande koha pealt leiti, et liigse tähelepanu osalisteks said hoopis lauljad ja muusikud, aga mitte tantsijad. Tantsupeo filmimine peaks olema väga täpselt paika pandud – millal näidata tantsijate nägusid, millal kogu väljakut, millal midagi/kedagi muud.

Koostatud uurimistöö pani aluse tantsupidude protsesside uurimisteks lähtudes just osalejate seisukohtadest ja arvamustest. Nii on võimalik olla rahval ka osa pidude protsessist nii lava taga kui ees. Tööd võib pidada ainulaadseks eesti kultuurimaastikul. Tulemused aitavad kujundada tulevaste tantsupidude korraldamist ja lavastamist ning avavad tee uuteks vajalikeks uurimusteks.

Töö autorid on seisukohal, et antud uuringut tuleb edasi arendada sarnaste analüüsidega järgnevate tantsupidude protsesside kohta – ruumi on nii küsitluse parendamiseks valimi suurendamiseks, kui ka teiste teemade kaasamiseks, mis tantsupidudega kaasas käivad. Autorite järgmine samm on esitada töö Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsile, Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutusele ning kõigile inimestele seotud tantsupeo protsessiga.

KASUTATUD MATERJALID

Aassalu, H. (1999). *Murrangud eesti rahvatantsus ja harrastustantsus XX sajandil*. Tallinn: Rahvakultuurikeskus.

Arraste, A. (2009). Enne suuri pidusid. I. Adamson, L.-A. Arraste jt. (koost.) *75 aastat Eesti tantsupidusid*. (lk 13-18). Tallinn: Varrak

Arraste, A. (2018). Meie tantsupidude lugu. K. Tiis (toim.) *XX tantsupeo tantsud I*. (lk 2-7). Tallinn: Vali Press

Arraste, L.-A., Feršel, Ü., Tiis, K., Žigurs, J., Valner, K. (2009). *75 aastat Eesti tantsupidusid*. Tallinn: Varrak

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus. (kuupäev puudub). <http://sa.laulupidu.ee/sa-uldinfo> (08.12.2019)

Ester, J. (2018). Tantsu- ja rahvamuusikapeo protsessis osalejate kogemuse ja hinnangute analüüs. Käsikiri. Tallinn: Poliitikauuringute Keskus Praxis

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. (2005). *Uuri ja kirjuta*. Tallinn: Medicina

Idee ja logo – Laulupidu 2019. (2019). <https://2019.laulupidu.ee/logo/> (28.12.2019)

Järvela, K. (2016). Tantsupeoprotsess ja selle tunnused. Tallinn: Eesti Rahvatanstu ja Rahvamuusika Selts. http://errs.ee/public/LISA_1_Tantsupeo_tunnused.pdf

Kaljulaid, K. (2019). Kallid juubelipeolised, kogu meie laulu- ja tantsurahvas! *XXVII & XX laulu- ja tanstupidu "Minu arm" teataja*. (lk 2). Tallinn: Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA

Kapper, S. (2016). Missugust omakultuuri hoiame tantsupidudel? *Mäetagused* 63. (lk 35-52). <https://www.folklore.ee/tagused/nr63/kapper.pdf>

- Kuutma, K. (2009). Rahvatantsupeod kultuuriloos. I. Adamson, L.-A. Arraste jt. (koost.) 75 aastat Eesti tantsupidusid. (lk 7-12). Tallinn: Varrak
- Laherand, M.-L. (2008). Kvalitatiivne uurimisviis. Tallinn: Infotrükk
- Matt, J. (2017). Tantsupeoprotsessi tunnused ja tegevusmudel: uuringuaruanne. Tallinn: Poliitikauuringute Keskus Praxis
- Ojasoo, T. (2019). Tantsupeo analüüs. Käsikiri. Erakogu
- Ots, L. (2019). Laulu-tantsupeo geenist. *XXVII & XX laulu- ja tantsupidu "Minu arm" teataja*. (lk 5-7). Tallinn: Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA
- Rajaste, V. (2019). Osaleja - Laulupidu 2019. <https://2019.laulupidu.ee/tantsupidu/osaleja/> (28.12.2019)
- Rajaste, V. (2019). XX tantsupidu "Minu arm". *XXVII & XX laulu- ja tantsupidu "Minu arm" teataja*. (lk 31). Tallinn: Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA
- Rajaste, V., Tiis, K., Põlendik, E. (2018). *XX tantsupeo tantsud I*. Tallinn: Vali Press
- Repertuaar – Laulupidu 2019. (2019). <https://2019.laulupidu.ee/tantsupidu/osaleja/tantsupeo-repertuaar/> (28.12.2019)
- Selgusid XX tantsupeo etenduse "Minu arm" osalejad – Laulupidu 2019. (2019). <https://2019.laulupidu.ee/pressiteated/selgusid-tantsupeo-etenduse-osalejad/> (31.12.2019)
- Siig, K. (2019). *Tantsupeo "Minu arm" analüüs*. Käsikiri. Erakogu
- Sikk, R. (2019). Ehmatav statistika: kolmandik tantsijatest tantsupeole ei pääsenud. Tallinn: Maaleht
- Tantsupeol esinevad kollektiivid – Laulupidu 2019. (2019). <https://2019.laulupidu.ee/tantsupidu/osaleja/tantsupeol-esinevad-kollektiivid/> (02.01.2020)

Tantsupidu – Laulupidu 2019. (2019). <https://2019.laulupidu.ee/tantsupidu/> (16.12.2019)

Toomi, U. (1983). *Kaerajaanist Tantsupeoni*. Tallinn: Eesti Raamat.

Toomla, M. (2019). *2019. aasta tantsupeo “Minu arm” analüüs*. Käsikiri. Erakogu

Üldtantsupeod 1934-2014. (kuupäev puudub). <http://sa.laulupidu.ee/tantsupeod-1934-2009/>
(28.12.2019)

UNESCO. (2013). <https://sa.laulupidu.ee/unesco/> (16.12.2019)

XX tantsupeo “Minu arm” mentorseminar sega-, nais-, ja pererühmade juhendajatele. (2019).
<http://errs.ee/index.php?id=66336> (03.01.2020)

XXVII & XX laulu- ja tantsupidu “Minu arm” teataja. (2019). Tallinn: Eesti Laulu- ja
Tantsupeo SA

LISA 1 EESTIKEELNE KÜSIMUSTIK

Antud lisa on küsimused järjest, olenemata jaotusest. Korrektse süsteemina on võimalik näha küsimustikke Google form küsitluste veebikeskkonnas, vt lisa 4.

XX tantsupeo “Minu arm” protsessi rahuloluküsitlus – paber kandja versioon.

Uurime 2019. aastal toimunud üldtantsupeo “Minu arm” protsessis osalenud juhendajate ja tantsijate arvamusi peo kunstiliste lahenduste ja repertuaari kohta. Küsitluse eesmärk on peoprotsessis osalejate arvamused mõtestada, et tulevased peod saaksid veelgi paremini vastata osalejate ootustele.

Küsitlusele saavad vastata kõik vähemalt 12-aastased XX tantsupeole “Minu arm” registreerunud tantsijad, võimlejad ja juhendajad (ka need, kes mingil põhjusel peo etendustel ei osalenud).

Küsitlust viivad läbi Tallinna Ülikooli koreograafia õppekava II kursuse tudengid Kristina Sorgus ja David Truusa (juhendaja Sille Kapper, PhD) ning Eesti Rahvamuusika ja Rahvatantsu Selts.

Vastamiseks varuge palun aega umbes 15 minutit. Küsitlus on anonüümne.

Head vastamist!

VALIGE KEEL

- eesti keel
- русский язык
- english

VASTAJA TAUST

1. Sugu
 - mees
 - naine
2. Vanus
 - ...
3. Roll tantsupeoprotsessis (märkige kõik sobivad vastused)
 - tantsija
 - juhendaja

4. Palun märgi enda osalemise vorm XX tantsupeol "Minu arm"
 - Osalesin tantsupeoprotsessis, kuid ei osalenud väljakunädalal ega tantsinud etendustel.
 - Osalesin tantsupeoprotsessis, sealhulgas väljakunädalal ja etendustel
5. Palun märgi enda osalemise vorm tantsupeol "Minu arm"
 - Vähemalt 1 rühm osales protsessis, kuid peole ei pääsenud
 - Vähemalt 1 rühm osales protsessis, sealhulgas väljakunädalal ja etendustel
6. Kui kaua olete rahvatantsijana tegutsenud (jättes pausid arvestusest välja)?
 - kuni 5 aastat
 - 6-10 aastat
 - 11-20 aastat
 - 21 aastat või rohkem
7. Kui kaua olete rahvatantsurühma juhendajana tegutsenud (jättes pausid arvestusest välja)?
 - kuni 5 aastat
 - 6-10 aastat
 - 11-20 aastat
 - 21 aastat või rohkem
8. Mitmel noorte tantsupeol oled tantsijana osalenud?
 - Teie vastus:
9. Mitmel noorte tantsupeol oled juhendajana osalenud?
 - Teie vastus:
10. Mitmel üldtantsupeol oled tantsijana osalenud?
 - Teie vastus:
11. Mitmel üldtantsupeol oled juhendajana osalenud?
 - Teie vastus:

VASTAJA KOLLEKTIIV(ID)

12. Kus tegutseb(/vad) kollektiiv(id), mille koosseisus te viimases peoprotsessis osalesite? (valige kõik sobivad vastused)
 - Tallinn
 - Harju maakond
 - Hiiu maakond
 - Ida-Viru maakond
 - Järva maakond
 - Jõgeva maakond
 - Lääne maakond
 - Lääne-Viru maakond
 - Rapla maakond

- Pärnu maakond
- Põlva maakond
- Saare maakond
- Tartu maakond
- Valga maakond
- Viljandi maakond
- Võru maakond

13. Kus tegutseb(/vad) kollektiiv(id), mida te viimase peoprotsessi jooksul juhendasite? (valige kõik sobivad vastused)

- Tallinn
- Harju maakond
- Hiiu maakond
- Ida-Viru maakond
- Järva maakond
- Jõgeva maakond
- Lääne maakond
- Lääne-Viru maakond
- Rapla maakond
- Pärnu maakond
- Põlva maakond
- Saare maakond
- Tartu maakond
- Valga maakond
- Viljandi maakond
- Võru maakond

14. Märkige palun, millises liigis Te tantsisite? (valige kõik sobivad vastused)

- S1-segarühmad
- S2-segarühmad
- S3-segarühmad
- S4-segarühmad
- N1-naisrühmad
- N2-naisrühmad
- 2.-3. klassi segarühmad
- 6.-8. klassi segarühmad
- Noorte segarühmad
- Pererühmad
- Võimlemisrühmad

15. Märkige palun, millise liigi rühmi Te juhendasite? (valige kõik sobivad vastused)

- S1-segarühmad
- S2-segarühmad
- S3-segarühmad
- S4-segarühmad
- N1-naisrühmad

- N2-naisrühmad
- 2.-3. klassi segarühmad
- 6.-8. klassi segarühmad
- Noorte segarühmad
- Pererühmad
- Võimlemisrühmad

16. Mitut rühma te viimases peoprotsessis juhendasite?

- 1 rühma
- 2-5 rühma
- 6-10 rühma
- 11 rühma või rohkem

2019. AASTA TANTSUPEO REPERTUAAR - HINNANGUD

18. Kuidas hindate raskusastet tantsupeo repertuaaris olnud tantsudel, mida te tantsisite? Kõigi tantsude kohta kehtib sama vastamise skeem)

- Skaalal 1-5 (1 - väga lihtne ja 5 - väga raske)
- Põhjendage oma vastust:

S1-segarühmad:

- “Suur suvine valgus”
- “Külvajad”
- “Pikseloits”
- “Oh, keeruta”
- “Maa hing”
- “Tuljak”

S2-segarühmad:

- “Süit saare tantsudest”
- “Pikseloits”
- “Laastud lendavad”
- “Selle metsa taga”
- “Tuljak”

S3-segarühmad:

- “Kolhoositants”
- “Oma õnne sepad”
- “Tule, tantsime”
- “Tuljak”

S4-segarühmad:

- “Kalamees”
- “Oma õnne sepad”
- “Õhtu labajalg”
- “Tuljak”

N1-naisrühmad:

- “Kullaketrajad”
- “Päevaloits”
- “Tuljak”

N2-naisrühmad:

- “Targa rehealune”
- “Oti rattad”
- “Tuljak”

Tallinna ja Harjumaa 2.-3. klassi segarühmad:

- “Üks, kaks, kolm”
- “Plaks ja pliks”

6.-8. klassi segarühmad:

- “Marupolka”
- “Metsavägi”

Noorte segarühmad:

- “Sõlesepad”
- “Pihlapuu”
- “Oma õnne sepad”
- “Tuljak”

Pererühmad:

- “Kirisabalind”

- “Must madu”
 - “Rabahaldjad”
- Võimlemisrühmad:**
- “Rukkirääk”

19. Kuidas hindate raskusastet tantsupeo repertuaaris olnud tantsudel, mida teie juhendatavad tantsisid? (Kõigi tantsude kohta kehtib sama vastamise skeem)

- Skaalal 1-5 (1 - väga lihtne ja 5 - väga raske)
- Põhjendage oma vastust:

S1-segarühmad:

- “Suur suvine valgus”
- “Külvajad”
- “Pikseloits”
- “Oh, keeruta”
- “Maa hing”
- “Tuljak”

S2-segarühmad:

- “Süit saare tantsudest”
- “Pikseloits”
- “Laastud lendavad”
- “Selle metsa taga”
- “Tuljak”

S3-segarühmad:

- “Kolhoositants”
- “Oma õnne sepad”
- “Tule, tantsime”
- “Tuljak”

S4-segarühmad:

- “Kalamees”
- “Oma õnne sepad”
- “Õhtu labajalg”
- “Tuljak”

N1-naisrühmad:

- “Kullaketrajad”
- “Päevaloits”

- “Tuljak”

N2-naisrühmad:

- “Targa rehealune”
- “Oti rattad”
- “Tuljak”

Tallinna ja Harjumaa 2.-3. klassi segarühmad:

- “Üks, kaks, kolm”
- “Plaks ja pliks”

6.-8. klassi segarühmad:

- “Marupolka”
- “Metsavägi”

Noorte segarühmad:

- “Sõlesepad”
- “Pihlapuu”
- “Oma õnne sepad”
- “Tuljak”

Pererühmad:

- “Kirisabalind”

Võimlemisrühmad:

- “Rukkirääk”
- “Must madu”
- “Rabahaldjad”

19. Võttes arvesse Teie kollektiivi taset ja oskusi, kui raske oli Teie arvates liigi repertuaar tervikuna viimasel peol?

- Skaalal 1-5 (1 - väga lihtne ja 5 - väga raske)
- Põhjendage oma vastust:

20. Võttes arvesse Teie kollektiivi koosseisu, kuidas sobis kollektiivile valitud repertuaar?
- Skaalal 1-5 (1 - väga lihtne ja 5 - väga raske)
 - Põhjendage oma vastust:
21. Kas peo repertuaari täielikuks omandamiseks oli piisavalt aega?
- Jah, aega jäi ka muude projektidega tegelemiseks.
 - Jah, aga oli parajalt.
 - Ei, repertuaari täielikuks omandamiseks jäi liiga vähe aega.
 - Täiendage soovi korral oma vastust:
22. Kas saite pärast esimest ettetantsimist piisavalt tagasisidet?
- Jah, saime sisukat tagasisidet meie kollektiivi tugevuste-nõrkuste kohta
 - Saime tagasisidet, kuid mõnes osas jäi see puudulikuks
 - Ei, me ei saanud sisukat tagasisidet
 - Täiendage soovi korral oma vastust:

KUNSTILISED LAHENDUSED

23. Kuidas hindate etenduspaiga (Kalevi staadioni) kujundust võrreldes eelmiste pidudega? (märkige kõik sobivad vastused)
- jäi rohkem silma kui varem
 - jäi vähem silma kui varem
 - toetas lavastust kui tervikut
 - ei toetanud lavastust kui tervikut
 - praktilised lahendused toimisid (külimittude puud)
 - eelmiste pidudega sarnane
 - eelmistest pidudest erinev
 - seostus lavastuse süžeeaga
 - Täiendage oma vastust:
24. Mil määral ja kuidas kõnetas teid tantsupeo lavastuse ülesehitus ehk jaotumine osadeks Heinamaa, Rannamaa, Metsamaa, Soomaa ja Maa hing?
- Skaala 1-5 (1 - väga vähesel määral 5 - väga suurel määral)
 - Põhjendage oma vastust:
25. Kas ja kuidas teie jaoks kava jaotumine osadeks Heinamaa, Rannamaa, Metsamaa, Soomaa ja Maa hing lavastuses väljendus?
- Jah
 - Ei
 - Põhjendage oma vastust:
26. Kuidas hindate saatemuusika valikut antud peol?
- jäi rohkem meelde kui varem
 - jäi vähem meelde kui varem
 - toetas lavastust kui tervikut
 - ei toetanud lavastust kui tervikut
 - sobis konkreetsete tantsude koreograafiaga

- ei sobinud konkreetsete tantsude koreograafiaga
- sobis konkreetsete tantsude ideega
- ei sobinud konkreetsete tantsude ideega
- eelmiste pidudega sarnane
- eelmistest pidudest erinev
- üldiselt uudne
- üldiselt vanamoeline
- elav esitus aitas idee edastamisele kaasa
- elav esitus ei aidanud idee edastamisele kaasa
- Täiendage soovi korral oma vastust:

27. Kas vahetekstid toetasid etendust kui tervikut? Kuidas hindate vahetekstide esitusviisi? Kellena nägite tekstide esitaja tegelaskuju?

- vahetekstid toetasid etendust kui tervikut
- vahetekstid ei toetanud etendust kui tervikut
- vahetekstide esitusviis oli hästi lahendatud
- vahetekstide esitusviis ei olnud hästi lahendatud
- Põhjendage oma vastust:

28. Kuidas hindate autorite, lavastajate ja korraldajate tänamise osa antud peol?

- Avatud vastus:

29. Kuidas hindate proovide kulgu prooviväljakutel ning liigijuhtide, assistentide ja nurgajuhtide tööd väljakunädalal?

- Avatud vastus:

30. Kuidas kõnetas teid peotule süütamise lahendus koos Eesti elektriautoga?

- Avatud vastus: ...

31. Kuidas suhtute lõpumarsi puudumisse viimasel peol?

- Avatud vastus:

32. Mis mõtteid tekitas tantsupeo lõpus toimunud simman?

- Avatud vastus: ...

35. Mis seoseid tekitas teis peo pealkiri “Minu arm”? Kuidas kajastus see lavastuses? Mida tähendas teie jaoks pealkiri “Minu arm”?

- Avatud vastus: ...

36. Millele tuleks teie arvates keskenduda, et rahvatantsuliikumist arendada ja hoogustada? (märgi sobivaim vastus igal real, kus 5= nõustun täiesti ja 1= ei nõustu üldse) küsitluse vormis on hindamiskaalad

- Kogu protsess toimib täna väga hästi – ei ole vaja midagi muuta
- Juhendajate ettevalmistuse ja täiendkoolitussüsteem vajab edasi arendamist
- Juhendajate motivatsiooni- ja tasustamissüsteemi tuleb tõhustada

- Pidude vahelistel aastatel peaks olema rohkem huvitavaid esinemisvõimalusi
- Rahvatantsuliikumise arengueesmärgid tuleks selge(ma)lt määratleda
- Tantsupeole peaks pääsema rohkem tantsijaid
- Meie kollektiivile on täna tõsiseks väljakutseks, et osta rahvariideid, rentida ruume vms. kui jah, siis milline probleemidest on kõige suurem/teravam?
- Info kättesaadavus erinevate esinemisvõimaluste kohta peaks parem olema
- Info kättesaadavus erinevate toetuse taotlemisvõimaluste kohta peaks parem olema
- Info kättesaadavus juhendajate enesetäiendamise- ja koolitusvõimaluste kohta peaks parem olema

37. Kas tegeleksite rahvatantsuga ka juhul, kui tantsupidusid ei toimuks?

- jah
- ei
- võib-olla
- põhjendage (kohustuslik!)

38. Kas teil on veel mõtteid, kuidas tantsupidusid tulevikus paremini korraldada? Kui jah, siis kirjeldage neid lühidalt. Jagage ka kogemusi, mida peate oluliseks, kuid millele ei saanud üheski eelmises punktis vastata!

- Avatud küsimus: ...

Aitäh vastamast!

LISA 2 INGLISEKEELNE KÜSIMUSTIK

Antud lisas on küsimused järjest, olenemata jaotusest. Korrektses süsteemis on võimalik näha küsimustikke Google form küsitluste veebikeskkonnas, vt lisa 4.

We are conducting a survey among the supervisors and dancers, who participated in the process of the XX Dance Celebration “My Fatherland is My Love” in 2019, in order to hear opinions about the artistic solutions and repertoire of the event. The aim of the survey is to gain an insight into the opinions of the participants of the process, so that the future Dance Celebrations would meet the expectations of participants even better.

The questionnaire can be completed by all dancers, gymnasts and supervisors, who are at least 12 years old and were registered to the XX Dance Celebration “My Fatherland is My Love” (also by those, who did not participate at the shows for any reason).

The survey is carried out by 2nd year students of choreography programme at Tallinn University Kristina Sorgus and David Truusa (supervisor Sille Kapper, PhD) and the Estonian Folk Dance and Folk Music Association.

Answering will take about 15 minutes. Answers to the questionnaire are provided anonymously.

Thank you for your contribution!

RESPONDENT’S BACKGROUND

Gender

- male
- female

Age

- ...

Role in the dance celebration process (mark all suitable answers)

- dancer
- supervisor

Please mark, how you participated at the XX Dance Celebration “My Fatherland is My Love”

- I was involved in the Dance Celebration process, but did not participate at the field week and did not dance at the shows.
- I participated in the Dance Celebration process, including the field week and the shows.

Please mark, how you participated at the XX Dance Celebration “My Fatherland is My Love”

- At least 1 group participated in the process, but none of the groups made it to the event
- At least 1 group participated in the process, including the field week and shows

How long have you been a folk dancer (excluding any breaks)?

- up to 5 years
- 6-10 years
- 11-20 years
- 21 years or longer

How long have you supervised folk dance group(s) (excluding any breaks)?

- up to 5 years
- 6-10 years
- 11-20 years
- 21 years or longer

How many Youth Dance Celebrations have you participated at as a dancer?

- Your answer:

How many Youth Dance Celebrations have you participated at as a supervisor?

- Your answer:

How many General Dance Celebrations have you participated at as a dancer?

- Your answer:

How many General Dance Celebrations have you participated at as a supervisor?

- Your answer:

GROUP(S) OF THE RESPONDENT

Where do(es) the group(s) operate, with whom you participated at the last celebration process? (select all suitable answers)

- Tallinn
- Harju county
- Hiiu county
- Ida-Viru county
- Järva county
- Jõgeva county
- Lääne county
- Lääne-Viru county
- Rapla county
- Pärnu county
- Põlva county
- Saare county
- Tartu county
- Valga county
- Viljandi county
- Võru county

Where do(es) the group(s) operate, which you supervised during the last Dance Celebration process? (select all suitable answers)

- Tallinn
- Harju county
- Hiiu county
- Ida-Viru county
- Järva county
- Jõgeva county
- Lääne county
- Lääne-Viru county
- Rapla county
- Pärnu county
- Põlva county
- Saare county
- Tartu county
- Valga county
- Viljandi county
- Võru county

Please mark the category in which you danced. (select all suitable answers)

- S1 - mixed groups
- S2 - mixed groups
- S3 - mixed groups
- S4 - mixed groups
- N1 - womens' groups
- N2 - womens' groups
- Mixed groups of 6th to 8th grade pupils
- Mixed youth groups
- Family groups

- Gymnasts' groups

Please mark the group categories you supervised. (select all suitable answers)

- S1 - mixed groups
- S2 - mixed groups
- S3 - mixed groups
- S4 - mixed groups
- N1 - womens' groups
- N2 - womens' groups
- Mixed groups of 2nd to 3rd grade pupils
- Mixed groups of 6th to 8th grade pupils
- Mixed youth groups
- Family groups
- Gymnasts' groups

REPERTOIRE OF THE DANCE CELEBRATION 2019 – ASSESSMENTS

How would you rate the complexity of dances you participated at in the repertoire of the last Dance Celebration?

- Assessment in a scale from 1 to 5(1 – very easy and 5 – very difficult)
- Please explain your answer:

S1 – mixed groups:

- “Suur suvine valgus”
- “Külvajad”
- “Pikseloits”
- “Oh, keeruta”
- “Maa hing”
- “Tuljak”

S2 – mixed groups:

- “Süit saare tantsudest”
- “Pikseloits”
- “Laastud lendavad”
- “Selle metsa taga”
- “Tuljak”

S3 – mixed groups:

- “Kolhoositants”

- “Oma õnne sepad”
- “Tule, tantsime”
- “Tuljak”

S4 – mixed groups:

- “Kalamees”
- “Oma õnne sepad”
- “Õhtu labajalg”
- “Tuljak”

N1 – womens’ groups:

- “Kullaketrajad”
- “Päevaloits”
- “Tuljak”

N2 – womens’ groups:

- “Targa rehealune”
- “Oti rattad”

How would you rate the complexity of dances, where the dancers under your supervision participated at, in the repertoire of the Dance Celebration?

- Assessment in a scale from 1 to 5(1 – very easy and 5 – very difficult)
- Please explain your answer:

S1 – mixed groups:

- “Suur suvine valgus”
- “Külvajad”
- “Pikseloits”
- “Oh, keeruta”
- “Maa hing”

- “Tuljak”

Mixed groups of 6th to 8th grade pupils:

- “Marupolka”
- “Metsavägi”

Mixed youth groups:

- “Sõlesepad”
- “Pihlapuu”
- “Oma õnne sepad”
- “Tuljak”

Family groups:

- “Kirisabalind”

Gymnasts’ groups:

- “Rukkirääk”
- “Must madu”
- “Rabahaldjad”

- “Tuljak”

S2 – mixed groups:

- “Süit saare tantsudest”
- “Pikseloits”
- “Laastud lendavad”
- “Selle metsa taga”

- “Tuljak”

S3 – mixed groups:

- “Kolhoositants”
- “Oma õnne sepad”
- “Tule, tantsime”
- “Tuljak”

S4 – mixed groups:

- “Kalamees”
- “Oma õnne sepad”
- “Õhtu labajalg”
- “Tuljak”

N1 – womens’ groups:

- “Kullaketrajad”
- “Päevaloits”
- “Tuljak”

N2 – womens’ groups:

- “Targa rehealune”
- “Oti rattad”

- “Tuljak”

Mixed groups of 2nd-3rd grade pupils of Tallinn and Harju county:

- “Üks, kaks, kolm”
- “Plaks ja pliks”

Mixed groups of 6th to 8th grade pupils:

- “Marupolka”
- “Metsavägi”

Mixed youth groups:

- “Sõlesepad”
- “Pihlapuu”
- “Oma õnne sepad”
- “Tuljak”

Family groups:

- “Kirisabalind”

Gymnasts’ groups:

- “Rukkirääk”
- “Must madu”
- “Rabahaldjad”

Considering the level and skills of your group, how complex was the repertoire of the last Dance Celebration as a whole?

- Assessment in a scale from 1 to 5(1 – very easy and 5 – very difficult)
- Please explain your answer:

Considering the composition of your group, how suitable was the repertoire selected for the group?

- Assessment in a scale from 1 to 5(1 – very easy and 5 – very difficult)
- Please explain your answer:

Was there enough time to fully master the Dance Celebration repertoire?

- Yes, there was enough time for other projects as well.
- Yes, there was enough time.
- No, there was too little time to completely learn the repertoire.
- Please comment on your answer:

Did you receive sufficient feedback after your first test-dancing?

- Yes, we received constructive feedback about the strengths and weaknesses of our group
- We received feedback, but it was insufficient in some parts
- No, we did not receive constructive feedback
- Please comment on your answer:

ARTISTIC SOLUTIONS

How would you assess the design of the show venue (Kalev Stadium) in comparison with previous Dance Celebrations? (please mark all suitable answers)

- was more noticeable than in previous occasions
- was less noticeable than in previous occasions
- supported the show as a whole
- failed to support the show as a whole
- practical solutions functioned well (“külimitt” trees)
- was similar to previous Dance Celebrations
- was different from previous Dance Celebrations
- could be associated with the plot of the show
- Please comment on your answer:

To what extent and how did you feel about the structure of the Dance Celebration show – meaning the division into parts Meadow, Coastland, Woodland, Swampland and Earth’s Soul?

- Assessment in a scale from 1 to 5(1 – very easy and 5 – very difficult)
- Please explain your answer:

Did the division of the show into the parts Meadow, Coastland, Woodland, Swampland and Earth's Soul have a meaning for you and what was the meaning for you?

- Yes
- No
- Please explain your answer:

How would you rate the selected accompanying music at this Dance Celebration? (You can select more than one option)

- more memorable than the music at previous Dance Celebrations
- less memorable than the music at previous Dance Celebrations
- supported the show as a whole
- failed to support the show as a whole
- was suitable for the choreography of the specific dances
- was not suitable for the choreography of the specific dances
- matched the idea behind the specific dances
- did not match the idea behind the specific dances
- was similar to previous Dance Celebrations
- was different from previous Dance Celebrations
- generally new and modern
- generally old-fashioned
- live performance helped to convey the idea
- live performance did not help to convey the idea
- If you wish, please comment on your answer:

What are your thoughts about the presentation of texts between dances?

- Your answer:

What was the character played by the presenter of texts in your opinion?

- Your answer:

What is your opinion about the part, where authors, directors and organizers were honoured at the given Dance Celebration?

- Your answer:

What is your opinion about the process of rehearsals on rehearsal sites and the work of category leaders, assistants and corner leaders during the field week?

- Your answer:

How did you feel about the solution of igniting the celebration torch, using an Estonian electric car?

- Your answer:

How do you feel about the omission of the final procession at the last show?

- Your answer:

How did you feel about the simman at the end of the last show of the Dance Celebration?

- Your answer:

What thoughts did you have in connection with the title of the Dance Celebration “My Fatherland is My Love”? How was it reflected in the staging of the show? What did the title “My Fatherland is My Love” mean to you?

- Your answer:

In your opinion, what should be focused on in order to develop and boost the folk dance movement?

(please select the most suitable answer on every line, where 5= I agree completely and 1= absolutely disagree) the survey questionnaire displays rating scales

- Today the whole process functions very well – nothing should be changed
- The preparation and refresher training system of supervisors need further development
- The motivation and payment system of supervisors should be improved
- In the years between Dance Celebrations there should be more interesting opportunities to perform
- The development goals of the folk dance movement should be defined (more) clearly
- More dancers should be accepted to the Dance Celebration
- Today, buying national clothes, renting rooms, etc. is a serious challenge for our group. If I agree, then which of the problems is the biggest/most critical?
- If you agree, what is your answer:
- Information about various opportunities to give a performance should be made more accessible
- Information about possibilities to apply for various types of support funding should be made more accessible
- Information about self-improvement opportunities and courses available for supervisors should be made more accessible

- Please comment on your answer or add something new:

Would you be involved in folk dancing, even if there were no Dance Celebrations?

- yes
- no
- maybe
- Please explain your answer:

Do you have any other ideas on how to improve the organisation of future Dance Celebrations? If yes, then please describe these briefly. Please share with us any other experiences, which you consider important, but could not provide under previous sections!

- Your answer:

Thank you for your answers!

LISA 3 VENEKEELNE KÜSIMUSTIK

Мы изучаем мнения руководителей и членов танцевальных коллективов, принимавших участие в процессе проходившего в 2019 году всеобщего праздника танца «Моя любовь», о художественных решениях праздника и о репертуаре. Опрос проводится для осмысления мнений участников праздничного процесса, чтобы будущие праздники еще больше соответствовали ожиданиям участников.

На вопросы анкеты могут отвечать все зарегистрировавшиеся на XX праздник танца «Моя любовь» танцоры, гимнасты, руководители в возрасте от 12 лет (а также те, кто по какой-то причине не участвовал в праздничных постановках).

Опрос проводят студенты II курса хореографического отделения Таллиннского университета Кристина Соргус и Давид Трууса (руководитель Силле Каппер, PhD), а также Эстонское общество народной музыки и народного танца.

На то чтобы ответить на вопросы, вам потребуется около 15 минут. Опрос проводится анонимно.

Заранее благодарим!

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ О РЕСПОНДЕНТЕ

Пол

- мужской
- женский

Возраст

- ...

Роль в процессе праздника танца (отметьте все подходящие ответы)

- танцор
- руководитель

Пожалуйста, укажите форму своего участия в XX празднике танца «Моя любовь»

- Я участвовал(а) в процессе праздника танца, но не танцевал(а) на неделе площадок и не участвовал(а) в постановках.
- Я участвовал(а) в процессе праздника танца, в том числе танцевал(а) на неделе площадок и участвовал(а) в постановках

Пожалуйста, укажите форму своего участия в празднике танца «Моя любовь» (

- Как минимум 1 коллектив участвовал в процессе, но на праздник не попал ни один коллектив

- Как минимум 1 коллектив участвовал в процессе, в том числе на неделе площадок и в постановках.

Как долго вы занимаетесь народными танцами (за вычетом перерывов)?

- до 5 лет
- 6-10 лет
- 11-20 лет
- 21 год или больше

Как долго вы работаете руководителем коллектива народного танца (за вычетом перерывов)? (

- до 5 лет
- 6-10 лет
- 11-20 лет
- 21 год или больше

В скольких молодежных праздниках танца вы принимали участие в качестве танцора?

- Ваш ответ:

В скольких молодежных праздниках танца вы принимали участие в качестве руководителя? (

- Ваш ответ:

В скольких всеобщих праздниках танца вы принимали участие в качестве танцора?

- Ваш ответ:

В скольких всеобщих праздниках танца вы принимали участие в качестве руководителя? (

- Ваш ответ:

КОЛЛЕКТИВ(Ы) РЕСПОНДЕНТА

Где действует(-ют) коллектив(ы), в составе которого(-ых) вы участвовали в последнем праздничном процессе? (выберите все подходящие ответы)

- Таллинн
- Харьюский уезд
- Хийуский уезд
- Ида-Вирусский уезд
- Ярваский уезд
- Йыгеваский уезд
- Ляэнеский уезд
- Ляэне-Вирусский уезд
- Раплаский уезд
- Пярнуский уезд
- Пылваский уезд
- Саареский уезд
- Тартуский уезд
- Валгаский уезд
- Вильяндский уезд
- Вырусский уезд

Где действует(-ют) коллектив(ы), которым(и) вы руководили в течение последнего праздничного процесса? (выберите все подходящие ответы)

- Таллинн
- Харьюский уезд
- Хийуский уезд
- Ида-Вирусский уезд
- Ярваский уезд
- Йыгеваский уезд
- Ляэнеский уезд
- Ляэне-Вирусский уезд
- Раплаский уезд
- Пярнуский уезд
- Пылваский уезд
- Саареский уезд
- Тартуский уезд
- Валгаский уезд
- Вильяндский уезд
- Вырусский уезд

Отметьте, пожалуйста, в какой категории вы танцевали? (выберите все подходящие ответы)

- Смешанные коллективы S1
- Смешанные коллективы S2
- Смешанные коллективы S3
- Смешанные коллективы S4
- Женские коллективы N1

- Женские коллективы N2
- Смешанные коллективы 6-8 классов
- Молодежные смешанные коллективы
- Семейные коллективы
- Гимнастические коллективы

Отметьте, пожалуйста, коллективом какой категории вы руководили? (выберите все подходящие ответы) (

- Смешанные коллективы S1
- Смешанные коллективы S2
- Смешанные коллективы S3
- Смешанные коллективы S4
- Женские коллективы N1
- Женские коллективы N2
- Смешанные коллективы 2-3 классов
- Смешанные коллективы 6-8 классов
- Молодежные смешанные коллективы
- Семейные коллективы
- Гимнастические коллективы

Сколькими коллективами вы руководили в последнем праздничном процессе?

- 1 коллективом
- 2-5 коллективами
- 6-10 коллективами
- 11 коллективами или более

. РЕПЕРТУАР ПРАЗДНИКА ТАНЦА 2019 – ОЦЕНКИ

Как вы оцениваете степень сложности вошедших в репертуар праздника танца танцев, которые вы танцевали?

- Оценка по шкале от 1 до 5 (1 – очень простой и 5 – очень сложный)
- Обоснуйте свой ответ:

Смешанные коллективы S1:

- “Suur suvine valgus”
- “Külvajad”
- “Pikseloits”
- “Oh, keeruta”
- “Maa hing”
- “Tuljak”

Смешанные коллективы S2:

- “Süit saare tantsudest”
- “Pikseloits”
- “Laastud lendavad”
- “Selle metsa taga”
- “Tuljak”

Смешанные коллективы S3:

- “Kolhoositants”
- “Oma õnne sepad”
- “Tule, tantsime”
- “Tuljak”

Смешанные коллективы S4:

- “Kalamees”
- “Oma õnne sepad”

- “Õhtu labajalg”

- “Tuljak”

Женские коллективы N1:

- “Kullaketrajad”
- “Päevaloits”
- “Tuljak”

Женские коллективы N2:

- “Targa rehealune”
- “Oti rattad”
- “Tuljak”

Смешанные коллективы 6-8 классов:

- “Marupolka”
- “Metsavägi”

Молодежные коллективы:

- “Sõlesepad”
- “Pihlapuu”
- “Oma õnne sepad”
- “Tuljak”

смешанные

Семейные коллективы:

- “Kirisabalind”

Гимнастические коллективы:

- “Rukkirääk”

- “Must madu”

- “Rabahaldjad”

Как вы оцениваете степень сложности вошедших в репертуар праздника танца танцев, которые исполняли танцоры под вашим руководством? (

- Оценка по шкале от 1 до 5 (1 – очень простой и 5 – очень сложный)
- Обоснуйте свой ответ:

Смешанные коллективы S1:

- “Suur suvine valgus”
- “Külvajad”
- “Pikseloits”
- “Oh, keeruta”
- “Maa hing”
- “Tuljak”

- “Oma õnne sepad”

- “Õhtu labajalg”

- “Tuljak”

Женские коллективы N1:

- “Kullaketrajad”

- “Päevaloits”

- “Tuljak”

Смешанные коллективы S2:

- “Süit saare tantsudest”
- “Pikseloits”
- “Laastud lendavad”
- “Selle metsa taga”
- “Tuljak”

Женские коллективы N2:

- “Targa rehealune”

- “Oti rattad”

- “Tuljak”

Смешанные группы 2-3 классов из Таллинна и Харьюского уезда:

- “Üks, kaks, kolm”

- “Plaks ja pliks”

Смешанные коллективы 6-8 классов:

- “Marupolka”

- “Metsavägi”

Смешанные коллективы S4:

- “Kalamees”

Молодежные коллективы:**смешанные**

- “Sõlesepad”

- “Kirisabalind”

- “Pihlapuu”

Гимнастические коллективы:

- “Oma õnne sepad”

- “Rukkirääk”

- “Tuljak”

- “Must madu”

Семейные коллективы:

- “Rabahaldjad”

Учитывая уровень и навыки вашего коллектива, насколько сложным, по вашему мнению, был репертуар в вашей категории в целом на последнем празднике?

- Оценка по шкале от 1 до 5 (1 – очень простой и 5 – очень сложный)
- Обоснуйте свой ответ:

Учитывая состав вашего коллектива, насколько ему подходил выбранный репертуар? (

- Оценка по шкале от 1 до 5 (1 – очень простой и 5 – очень сложный)
- Обоснуйте свой ответ:

Вам было достаточно времени для полного освоения репертуара праздника?

- Да, времени оставалось и на другие проекты.
- Да, но впритык.
- Нет, для полного освоения репертуара было слишком мало времени.
- Дополните свой ответ:

Достаточно ли обратной связи вы получили после первого прогона?

- Да, мы получили существенную обратную связь относительно сильных и слабых сторон нашего коллектива
- Мы получили обратную связь, но во многом она была недостаточной
- Нет, мы не получили обратной связи по существу
- Дополните свой ответ:

ХУДОЖЕСТВЕННЫЕ РЕШЕНИЯ

Как вы оцениваете оформление места постановки (стадион Kalev) по сравнению с предыдущими праздниками? (отметьте все подходящие ответы)

- было более заметным, чем раньше
- было менее заметным, чем раньше
- способствовало восприятию постановки в целом
- не способствовало восприятию постановки в целом
- практические решения оказались эффективными (деревья для севалок)
- похоже на предыдущие праздники
- отличалось от предыдущих праздников
- связь с сюжетом постановки
- Дополните свой ответ:

В какой степени и каким образом отразилось на вас построение постановки праздника танца, то есть разделение на Сенокосное угодье, Морское побережье, Лес, Болотистую местность и Душу Земли?

- Оценка по шкале от 1 до 5 (1 – очень простой и 5 – очень сложный)
- Обоснуйте свой ответ:

Выражалось ли, по вашему мнению, в постановке деление программы на Сенокосное угодье, Морское побережье, Лес, Болотистую местность и Душу Земли, и, если да, то каким образом?

- Да
- Нет
- Обоснуйте свой ответ:

Как вы оцениваете музыкальный аккомпанемент на данном празднике? (Можно выбирать несколько вариантов ответов)

- запомнилось больше, чем музыка прошлых праздников
- запомнилось меньше, чем музыка прошлых праздников
- способствовало восприятию постановки в целом
- не способствовало восприятию постановки в целом
- подходил к хореографии конкретных танцев

- не подходил к хореографии конкретных танцев
- сочетался с идеей конкретных танцев
- не сочетался с идеей конкретных танцев
- похоже на предыдущие праздники
- отличалось от предыдущих праздников
- в общем современный
- в общем старомодный
- живое исполнение способствовало передаче идеи
- живое исполнение не способствовало передаче идеи
- При желании дополните свой ответ:

Как вы оцениваете способ представления текстовых вставок?

- Ваш ответ:

В образе какого персонажа вы представляли человека, читавшего тексты?

- Ваш ответ:

Как вы оцениваете часть данного праздника, в которой выражалась благодарность авторам, постановщикам и организаторам?

- Ваш ответ:

Как вы оцениваете ход репетиций на репетиционных площадках и работу руководителей категорий, ассистентов и угловых руководителей на неделе площадок?

- Ваш ответ:

Понравилось ли вам решение с зажиганием праздничного огня с эстонским электромобилем?

- Ваш ответ:

Как вы относитесь к отсутствию заключительного марша в последнем представлении?

- Ваш ответ:

Какие мысли вызвали у вас танцы, устроенные в конце последнего представления?

- Ваш ответ:

Какие ассоциации вызвало у вас название праздника «Моя любовь»? Как это отобразилось в постановке? Что для вас означало название «Моя любовь»?

- Ваш ответ:

На чем, по вашему мнению, следует сконцентрироваться, чтобы развивать и усиливать движение народного танца?

(отметьте наиболее подходящий ответ в каждой строке, где 5 = полностью согласен (согласна) и 1 = абсолютно не согласен (согласна)) в анкете есть шкалы оценивания

- На сегодняшний день весь процесс функционирует отлично – ничего не нужно менять
- Система подготовки и повышения квалификации руководителей требует дальнейшего развития
- Эффективность системы мотивации и оплаты труда руководителей следует повышать
- В промежутках между праздниками должно быть больше интересных возможностей для выступления
- Цели развития движения народного танца следует обозначить более четко
- На праздник танца должно попадать больше танцоров
- Покупка национальных костюмов, аренда помещения и проч. на сегодняшний день представляют серьезный вызов для нашего коллектива. Если соглашусь, то какая проблема будет наибольшей / наиболее острой?
- В случае согласия ваш ответ:
- Следует улучшить доступность информации о различных возможностях выступления
- Следует улучшить доступность информации о возможности ходатайствовать о различных пособиях
- Следует улучшить доступность информации о возможностях обучения и самосовершенствования руководителей
- При желании дополните свой ответ или добавьте что-нибудь новое:

Вы бы занимались народными танцами даже в том случае, если бы праздники танца не проводились?

- Да
- Нет
- возможно
- Обоснуйте свой ответ:

Есть ли у вас идеи, как в будущем улучшить организацию праздников танца? Если да, то опишите их вкратце. Какие моменты вы еще считаете важными, но которые не было возможности упомянуть ни в одном из предыдущих пунктов.

- Ваш ответ:

Спасибо за ответы!

LISA 4 TEST-KÜSIMUSTIKUD LUGEJALE

Test-küsimustikud Google Forms keskkonnas.

- Eesti keeles: <https://forms.gle/3ib7cpdw5bc3RX5e6>
- In English: <https://forms.gle/upNAZN3QafvkMNmc8>
- По-русски: <https://forms.gle/jfeeKz5Fef6rNh7S7>

LISA 5 KAASKIRI

Tere, kõik 2019. aasta tantsupeole registreerunud kollektiivide juhendajad ja kontaktisikud!

Palume Teil see kiri kõigile kollektiivi tantsijatele/võimlejatele (al 12. eluaastast) ja juhendajatele edasi saata!

On valminud küsimustik tantsupeo „Minu arm“ kohta. Uurime peoprotsessis osalenud juhendajate ja tantsijate arvamusi peo kunstiliste lahenduste ning repertuaari kohta. Küsitluse eesmärk on osalejate arvamused mõtestada, et tulevased peod saaksid veelgi paremini vastata osalejate ootustele.

Küsitlusele saavad vastata kõik vähemalt 12-aastased XX tantsupeole “Minu arm” registreerunud tantsijad, võimlejad ja juhendajad (ka need, kes mingil põhjusel peo etendustel ei osalenud).

Vastamine võtab aega umbes 15 minutit ja on anonüümne. Vastamiseks on aega 3. novembrini.

Küsitluse lingid vastamiseks:

- Eesti keeles: <https://forms.gle/3ib7cpdw5bc3RX5e6>
- In English: <https://forms.gle/upNAZN3QafvkMNmc8>
- По-русски: <https://forms.gle/jfeeKz5Fef6rNh7S7>

Küsimuste korral küsimustikku täites võtta ühendust David Truusaga aadressil davidt@tlu.ee

Ette tänades

Tallinna Ülikooli koreograafia õppekava II kursuse tudengid Kristina Sorgus ja David Truusa (juhendaja Sille Kapper, PhD) ja Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts

LISA 6 EXCELI TABEL ANDMESTIKUGA

Andmestik:<https://drive.google.com/drive/folders/1eorKykcBaBkf3OKmkuPfaU2Smzlst1Lk?usp=sharing>